

I like to see a man proud of his country, and I like to see him to live that his country is proud of him.

—Lincoln.

INDIAN OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956

The man who slanders his fellowman unwittingly uncovers the real nature of his inner self.

No. 23—Vol. LV.

Friday, 14th June, 1957

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR PENCE

ANC INSISTS BOYCOTT NOT RACIAL

IN a special interview with "New Age," which we reproduce here, Mr. Oliver Tambo, Secretary-General of the ANC, outlines the real aims and nature of the economic boycott. The economic boycott is *not* aimed at Whites, or Afrikaners as such. "New Age" put several questions to Mr. Tambo. Below are the questions and his replies.

1. Is a further list of products to be boycotted likely to be released?

Mr. Tambo: We have announced the first list. After full investigation, additions will be made and released at suitable stages of the campaign.

2. Is this a National boycott?

Mr. Tambo: Yes, it offers an opportunity to the millions of people in all parts of the country to participate by an act of self-denial, in a nation-wide protest against the arrogance of the Nationalists and their utter contempt for the rights of individuals.

3. What must shopkeepers who presently sell these goods on the boycott list do?

Mr. Tambo: The boycott commences on June 10. This gives shopkeepers reasonable notice to dispose of and to make no further orders for the affected goods. There is certainly no intention to involve them in losses. On the other hand, we do not believe that they will be acting in their interests if they attempt to oppose, ignore or in any way undermine the campaign.

4. Is the boycott appeal directed only to members of the African National Congress?

Mr. Tambo: No. The campaign is being conducted jointly by the ANC together with anti-Nationalist organisations of Europeans, Indians, Coloured people and trade unions. An appeal is made to all members of the public, including those who do not support the full aims of the Congress alliance, to observe the boycott as a token of protest against Government policy.

5. Is this boycott anti-White? anti-Afrikaner? At whom is the boycott aimed?

Mr. Tambo: The boycott is not aimed at Whites or Afrikaners as such. The Nationalist Party has gone out of its way to set up financial and business ventures as a part of its political plan. It is only such enterprises that will be affected by the boycott. The Congress boycott subcommittee includes European representatives and calls upon anti-Nationalist Afrikaners and other Europeans to join the boycott.

The Congress movement is strongly opposed, on principle, to any form of racialism.

6. Critics of the campaign have suggested that there are many other ways of protest open to the people and that a boycott of some Nationalist goods is an ineffective method of protest. Any comment?

Mr. Tambo: There are of course many other ways of protest, and our organisations have been and will continue to be most active in advocating and pursuing such methods. The boycott does not clash with other kinds of political activity.

In the course of conducting the campaign our organisations will endeavour to persuade the people of the reasons for not buying the listed products. This is valuable educational and political work.

I do not think the economic boycott could be described as "ineffective." Although one does not expect the Government to fall overnight as a result, hitting the Nationalists in the sensitive region of the pocket may bring them to their senses more effectively than many more conventional protests which they have ignored.

AFTER THREATENING TO BREAK BOYCOTT SCHOEMAN ADMITS DEFEAT

THE Native Transport Bill was before the Assembly seeking to increase the subsidy to Putco and thus avoid further Native bus boycotts.

Everyone agreed that the measure was necessary and, indeed, urgent, but the Minister, though he piloted it willingly enough, confessed to a mood of passing melancholy.

He recalled that his original desire had been to break the boycott because of his belief that it was politically inspired. But commerce and industry in Johannesburg had stepped in with an unofficial sub-

sidy to last for three months.

But this period of grace was rapidly expiring and—here his gloom deepened—it was clear to him that the baby would be passed on to the Government.

To prevent this he was increasing the levy from employers so that the unwanted infant could be returned rapidly as possible to private enterprise.

(Continued on page 258)

INDIAN OPINION

FRIDAY, 14TH JUNE, 1957

Appeal To Reverend Mr. Mahabane

THE passing of the Native Laws Amendment Act makes the calling of the national convention to create a united front against apartheid a matter of the greatest urgency. For this reason, to continue to argue about who will call it, in the prevailing circumstances, to pass the buck very dangerously!

There are, of course, very real difficulties on the way. Mr. Mahabane and his Interdenominational African Ministers' Federation promised to call the conference. They have every right to be given the chance to carry out their plans. Of equal importance, also, is the fact that other interested people and organisations are perfectly correct in their seeking not to place themselves in positions where they could appear as stealing IDAMP's thunder.

The second reason is also very important. IDAMP is politically not committed and is therefore in the best position to evoke a response among all anti-apartheid groups which would produce the best results possible.

New Factor

These reasons were very weighty at the time the Bloemfontein conference took its decision and created real problems. But difficulties are there to be overcome. And in doing this, one fact needs to be borne in mind. The treason trials came swiftly after the Bloemfontein conference and immobilised some of IDAMP's ablest leaders and friends. This placed the Reverend Mr. Mahabane, president of the IDAMP, in the position where he could not move with the speed he would have desired.

Against this fact and the conditions created by the Native Laws Amendment Act, the calling of the national conference must be seen from wholly new perspectives. The times call for bold action inspired by bolder thought and courage.

With this in mind we venture now to make a formal request to both the Interdenominational African Ministers' Federation and the South African Christian Council. We request them, in the name of justice and in the name of millions of Christians who are being ground under by the wicked apartheid doctrine, to cooperate and call the conference jointly.

At one time we thought the inclusion of the Dutch Reformed Church among the sponsoring bodies would be a statesmanlike thing. After their attitude to the Native Laws Amendment Bill it would either be impossible for them to sponsor the conference in mind or their inclusion would seriously handicap work in the direction of a united front.

No Isolation

We are not urging here that the Dutch Reformed Church should be isolated. But if they want to be in that position, nobody can stop them. What the times call for is swift and decisive action, and the only organisations which can give a lead in that direction now are the Christian Council of South Africa, speaking very largely for the White Christians and the Interdenominational African Ministers' Association, for the Africans.

The conference itself will have to be all-inclusive. No particular, party political line should be tolerated. At Bloemfontein some people from the Left tried to drag in the freedom Charter into the discussions. Such tactics can very easily disrupt the united front we all desire. Emphasis will necessarily have to be on those things where there is maximum unity and these are: (a) the urgent need to stop apartheid and, (b) agreement on the calling of a national convention to turn South Africa along a new road.

Time is no longer in our favour. Because of this, we would urge both the Christian Council and IDAMP to move with all possible speed in this matter. In addition, we urge leaders of political and other organisations to give all possible support to the idea of calling the conference as soon as possible—possibly within the next three months.

Question For Prof. Keppel-Jones

THE Johannesburg "Sunday Express" is at the moment running a series of articles in which Professor Arthur Keppel-Jones, author of "Friend or Foe," analyses the present political situation. The "Natal Mercury" is publishing these every Monday. We should like to urge our readers to apply to the two papers for reprints of the articles and should like at the same time to request the "Sunday Express" to publish them in pamphlet form.

In these Professor Keppel-Jones makes a damning indictment of apartheid. It becomes crystal clear to every reasonable man that it is leading the country straight to disaster. And, with characteristic foresight, Professor Keppel-Jones does not hide the fact that catastrophe is now almost round the corner.

Question

The question raised in the mind of most readers is why should Afrikaner Nationalism go to these mad extremes? Does the answer lie in the relative absence of the tradition of political responsibility among the Voortrekkers? Possibly. These men were often a law unto themselves. If they had their guns and their Bible, they almost felt they could do as they liked.

Professor Keppel-Jones seems to have his hand exactly on the pulse of our troubles when he suggests that Afrikaner Nationalism is motivated by a fear it dare not admit, openly—what we would describe as the fear that the Afrikaner Nationalists might not be able to measure up to the demands made on them by living

in a mixed society based on equality. They want to live like sheltered children in a world of adults. That is the real tragedy of Afrikaner Nationalism.

By analysing the situation in the way he has done, Professor Keppel-Jones has also raised momentous questions which he cannot avoid answering. One of these—and perhaps the most important—is: Where do we go from here? We look forward to seeing him answer it.

Folly Of Apartheid In Nursing

PERHAPS the most terrifying feature of the Bill to segregate the nursing services is its subordination of professional interests to a political doctrine. It proceeds from the theory that black and white are two different and incompatible species whose interests are permanently conflicting and can never be reconciled.

In the evidence given to the Parliamentary Select Committee in favour of the Bill three threads of argument can be distinguished. The least stressed was the practical suggestion that non-white nurses (especially Africans) are in fact less capable and responsible than their white counterparts. Witnesses from the Nursing Association and Council, who might have been expected to produce facts and case histories, were singularly reticent, even

next elections by an Extraordinary Gazette notification of June 1955 until after the present Bill becomes law.

The policy of confining Africans and other non-white nurses to "their own people" is, therefore, at least as much determined by current South African racial attitudes as by any professional solicitude for the welfare of the nursing service. Indeed the only way to learn "responsibility" is to have it thrust upon one. The white nursing services were no exception. Only a hundred years ago in Europe—and a much shorter time out here—they went through the same stage. Not is "irresponsibility" by any means confined to non-white nurses today.

Nursing Council

How far the Nursing Council and Board of the Nursing Association are permeated with current prejudices is shown clearly by the second main thread in the evidence to the Select Committee. An examination of one of the Union's largest hospitals explained: "It is being said right throughout the country that the non-European is not capable of taking responsibility. So we on the Nursing Council have felt we should not give a certificate which is just a rubber stamp, because if people are not capable of carrying the responsibilities, it is no use their having a certificate. It has been said that non-Europeans cannot be left in charge, because they are not fit to do it. We want, therefore, to give them training which would fit them for work in their own hospitals. Once you train them differently, you must register them differently."

This is an admirable example of professional people taking the easiest line, accepting prevailing prejudices without question or factual examination and arguing from them to conclusions desired by the authorities and lay public opinion. It is surely an astonishing betrayal of a world-wide professional code.

But it was, of course, dictated by the line laid down before the Select Committee by Dr. W. W. Eiselen, speaking in his official capacity as Dr. Verwoerd's mouthpiece. This is the third (first in chronological order) of the three main threads of argument, the doctrine in its purest and most a priori form.

Difference

"There is little physical, but considerable socio-economic and cultural-intellectual difference between the Bantu and European community." (Observe the use of jargon to conceal imprecision and stereotyped thinking). "Therefore the respective tasks of the European and Bantu nurses would be practically the same on the physiological side, but vastly different as regards the handling of patients as members of their respective socio-economic cultural groups." Not just as sick people! Dr. Eiselen, therefore, postulated separate training "for their separate tasks" and lower wages for non-white nurses.

But running at least as strongly as this pseudo-scientific mumbo-jumbo through Dr. Eiselen's evidence, was his and his master's passion for consistency. "It would be most inconsistent if an anomaly (a mixed Nursing Association) were allowed to continue which exists in no other sphere of South African life—except, I think, the Medical Council and the Bar" (which had better prepare themselves for consistency). Dr. Eiselen conceded the danger of non-white segregated services being "infused by leftists", but considered the disadvantage balanced by "the advantage of consistent treatment under which" (though no provision for emancipation is made) "the non-European would not for ever remain under the supervision of the Europeans but would have the opportunity of realising his own aspirations." This factor, said Dr. Eiselen, is "of great psychological value to the Bantu."

Demonstrable Folly

Here, then, is the South African future. A doctrine is propounded, supposedly scientific but to be accepted as a dogma,

not an experimental conclusion open to amendment in the light of further evidence. And it is to be applied as the Great Blue Print, inexorably, without exception or modification, for hundreds of years ahead. No other country in history has seriously attempted such demonstrable folly without paying an early penalty. The last attempt to legislate for 1,000 years ended after 12 years in a bomb-obelisk in Berlin. There is something equally Teutonic about the Verwoerd-Eiselen approach, the "consistent" application of "science" and "psychology" as themselves a priori rationalisations concocted in the mind of the Great White Chief.

"The Bantu," said Dr. Eiselen without consulting them, "would feel very unhappy in the large hospitals we are building today. The so-called cottage hospital would be much more suitable for them. The Bantu must live his own life and, if he is subordinate to anyone, it be subordinate to the European than be saddled with the Coloureds and Indians who will boss over him." (Dear Heavens, did the Select Committee smile at the pompous irony of it?)

The integrity of the nursing profession is of great importance in itself. Even more terrible than the practical implications of the present Bill are the mental attitudes revealed in the "evidence" which supports it. On the basis of these attitudes we see about (we say) to construct a civilised and Christian state.

How tragically mistaken we are!

Five Million In Bihar Hit By Scarcity

Over five million people in the Satna, Champaran, Darbhanga and Muzaffarpur Districts of Bihar are facing severe conditions.

The Divisional Commission has ordered distribution of Taccavi loans in the affected areas.

Severe heat and continued drought has added to the people's distress. Wells in these areas have dried up and as there are no signs as yet of the seasonal rains, the prospects look dim for paddy cultivation.

C. W. M. GELL

evasive, statistically. Shortage of facts was balanced by a plethora of opinion—that the African nurse is "the most a technician."

Interested People

But the opinions on this point are those of interested parties. Not a single non-white nurse gave evidence. The Director of Transvaal Nursing Services admitted that her efforts to recruit white nurses were jeopardised by their reluctance to be placed under the orders of a non-white nurse or doctor. She also stressed that white nurses could not face competition in private duty nursing from non-white nurses (those "mere technicians"), that "absolutely free competition would wreck the nursing services." Other witnesses stated that "if there is integration, they will swamp us," that the election of an African nurse to the Nursing Council had been narrowly "prevented" last time, but was now likely "because they have worked up." The Minister of Health obligingly postponed the

Rhodesian Stenographer Gives Evidence At Treason Inquiry

MR L. A. MARSHALL, for twenty years a Hansard Reporter in India's Legislature, told the Treason Inquiry, that he "could not see much reason" for the police asking him to report a protest meeting on the Western Areas Removal Scheme, held in Durban and addressed by Father Huddleston, Professor Len Kuper, Messrs L. C. Meer, Jos Slovo, P. Q. Vundla and Jan Hoogendyk.

This witness came from Rhodesia to testify at the Drill Hall in respect of the Durban meeting regarding the top of which, he said, armed police arrived and took names and addresses of everyone present.

Professor Kuper's Speech

According to Mr. Marshall Professor Len Kuper, who addressed the meeting on behalf of the Liberal Party said that apartheid was firstly immoral because it had two standards—one for the favoured group and quite a different standard for the population as a whole—and secondly from the point of view of the interest of the country as a whole apartheid was a thoroughly bad policy.

The Liberal Party was opposed to the Western Areas Removal Scheme, to the group Areas Act and indeed to all forms of compelled segregation. Enforced segregation was downright immoral "and the moral issue was a fundamental issue.

"When we say it is immoral," Professor Kuper was alleged to have said, "we are thinking of the interference with rights... We do know that whenever segregation is imposed, the group that benefits from the segregation is of course the group which imposes it."

Precious Streams

"When we object to the (Group Areas Act) as being immoral we are thinking not only of its narrow terms but also in very broad terms, that the Group Areas, apartheid and segregation are a rejection of the most precious streams of civilisation—of Western and Eastern civilisation. Apartheid seems to me to express very clearly what one might call a very primitive tribal morality."

After discussing the two standards of apartheid morality Professor Kuper said the whole process of morality was to extend the standard of one's own group to more and more groups. It was this universal morality which was expressed in our civilisation.

The Government had said in regard to segregation that its object was to promote racial harmony among all groups. This seemed a very strange argument.

Our Experience

"We know from our private experience that if we want people to get to know each other, to establish cordial relations, we bring them together under favourable conditions; and as they get to know each other, they develop sympathy, they develop common interests. It is this technique the Americans have been using to a great extent—that of bringing people together so that they can meet on a basis of equality.

"They (the Americans) have done it in many cities, by establishing inter-racial housing projects, which have been so successful that they have spread the example further and further, and we know of many experiments they have carried out in the States, in the schools, in factories, in holiday camps and so on," Professor Kuper was alleged to have added.

Tribal Loyalty

Professor Kuper said that we could see the effect of apartheid if it could be introduced. People would get intense tribal loyalty between members of these groups and hostility to members to members of other groups resulting in groups of warring tribes at each others' throats with two different standards of morality.

"So it is on moral and purely practical grounds," Professor Kuper was alleged to have added, "that we are opposed to the Western Areas Removal Scheme, the Group Areas Act, apartheid or its variant segregation. It seems to me fairly difficult to know what to do about it. There is a purely personal way we can all help, and that is by demonstrating the more universal morality in one's own life, in one's association with other people and surely too, the practice of peaceful measures of bringing home to the Government and its supporters, the immorality of the present proposals."

Police Arrive

Mr. Marshall stated that a resolution moved by Professor Kuper and seconded by Mr. L. C. Meer protesting "against the intimidation of this meeting by the Police" was approved.

When the Police entered the

Hall Mr. Meer called upon Advocate H. E. Mall to interview the head of the Police and report to the meeting the purpose of their visit. There was consultation with Captain Lamprecht on the platform after which Mr. Mall made a report advising the audience to give their names and addresses to the police who had stated that they were making certain investigations under the Criminal Code.

A European member of the audience said that he would give his name and address and thereupon Mr. Meer said that the meeting had given its advice and it was not responsible for individual action.

More Latitude In India

Under cross-examination Mr. Marshall said that he had been to meetings in India and had heard "very much more of what you might call 'seditious stuff' over there. A great deal more latitude was allowed there to express your opinion about the Government."

He described the meeting as an ordinary public meeting. He had seen many police at meetings in England, but they were never armed. At Hyde Park he had never seen more than a single 'hobby' who stood good-naturedly in the background watching the proceedings.

Mr. Marshall said he was at present a court stenographer in Rhodesia. In 1954 he was in Durban when the Police asked him to report the meeting held at the Kaizer Hall. He had received payment for his work.

India Offers Facilities For Higher Education To South African Students

Seven Cultural Scholarships To Be Awarded

THE Government of India have, in pursuance of their cultural Scholarship Scheme, decided to award one scholarship each to an African student and a Coloured student of South Africa and five scholarships to students of Indian origin domiciled in South Africa.

The selected scholars will be paid a stipend of Sh. 300 per month in addition to other concessions like free tuition, and exemption from payment of examination fees. This amount

is considered enough to cover the expenses of a scholar towards the cost of board, lodging and other miscellaneous expenditure.

The scholarships are tenable for full courses of study for which a scholar is selected. Expenses of journey to and from India will have to be borne by the selected candidates, who will be required to join Universities in India in June/July, 1958.

Candidates, who have passed at least the Matriculation Certificate Examination or possess an equivalent qualification are eligible for these scholarships.

Applications on the prescribed application forms, which can be obtained from Second Secretary (Education), Indian Commission, Post Box 30074, Nairobi, should be sent to 25 to reach him not later than the 15th July, 1957. Applications received after that date will not be entertained.

After Threatening To Break Boycott Schoeman Admits Defeat

(Continued from front page)

Mrs. Suzman tried to put as cheerful a face on things as possible. She commended the scheme which had ended the boycott, and exhorted the Minister, step-father though he was to it, to treat commerce's baby with care.

Mr. Schoeman—It is illegitimate, of course.

Mrs. Suzman—Illegitimate it may be, but it has been very useful. The Minister must accept that it is in purely temporary occupation.

Mr. Schoeman was not only prepared to admit that the subsidy scheme was a purely temporary measure, but he offered to consider with sympathy any suggestions later on if the Bill was found not to work as well as expected.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 13 Baskiya Arcade, 38 Market Street, Opp. Diagonal & Market Sts., Johannesburg. Phone 37-1854.

GANDHIJI— The Story Of His Life

DOING RIGHT IN EVERYTHING

CHAPTER XIV

WHEN four more years had passed, Gandhiji felt that the time had come for him to go back to India. He had done wonderful work for his people in South Africa in helping them to get their rights recognised by the Government. Now he wanted to work for the whole of India. There was of course still very much to be done in South Africa, but he was leaving behind him good friends whom he had trained to work and think in his way, and they would continue the fight.

By
Mrs. Gertrude Murray-Correa

The Indians did not let him go easily, however. They made him promise that he would return within a year if they should need him, and they arranged all sorts of meetings and functions to honour his departure. He and Kasturba were simply showered with presents, many being gold and jewels. There were lovely gold watches, gold chains and diamond rings, and a wonderful necklace, all of pure gold, for Kasturba.

When Gandhiji saw all these presents, he was far from happy. He had saved his countrymen for love, and with no thought of reward. Now, then, could he now accept gold and jewels? If money was to be spent lavishly like this, should it not be spent for the good of the poor and suffering members of the community? For such a long time now he had been teaching his followers that it was foolish and wrong to waste money on luxury when millions of Indians hardly ever got a full meal. Was he, the leader and teacher, now to accept all this richness in payment for his teaching?

Not many people would have thought in this way. The sight of so much gold would have tempted most men into forgetting their ideals. But not Gandhiji. He could not sleep at all that night. In the morning he told Kasturba that all the gifts must be returned.

Kasturba would not agree. As any lady would, she wanted at least to keep her lovely necklace. If not for herself, she thought it would be nice to give it to one

of her daughters-in-law when her sons married. It took a long time to persuade her, but in the end Gandhiji made her understand that people should never expect reward for their service to others. He gave all the gold and jewels to a bank, to be kept as a reserve fund for the Indian community.

As soon as he came back to India again, Gandhiji threw himself heart and soul into Congress work. He had only been fighting for the rights of his people in South Africa, up till this time. Now he was working for the freedom and happiness of all the Indians in the world.

Apart from the political struggle, he interested himself in everything that would make Indians a better, stronger, nobler people. He studied such things as cooking, sanitation—everything connected with our daily life, in order to find out the best way of living. Above all he tried to find out what was both good and cheap, because he wanted to help the poor. As soon as ever he made a fresh discovery of this kind, he began teaching it to others.

More than all else he insisted on people being clean. Dirt is not only disagreeable in the home—it is a cause of sickness, too. When people are very poor they get careless and say, "Oh, what does anything matter?" Gandhiji was never tired of lecturing people about this.

Once there was a big Congress meeting at Calcutta. A camp was made to shelter a large number of the Congress workers. As they were to stay there a few days, these workers did not care much about keeping the camp clean. When he saw the dirtiness everywhere, Gandhiji pointed it out. "Oh, that is sweepers' work," said everybody. Gandhiji quietly took a broom and began to sweep. In such ways he taught people how silly it was to be too proud to work. He took pleasure in doing sweepers' work. He wanted to destroy the foolish and wicked idea that work is degrading. Any work which makes the world a cleaner or better place is noble. That was the lesson he wanted everybody to learn.

In order to see and know all the trials and troubles of the Indian people, Gandhiji travelled

all over India by third class. He could have travelled more comfortably, but he wanted to know just how people lived, so that he could help wherever possible.

He had not been back in India long before his second son, Manilal, became very sick with typhoid pneumonia. The doctor said that the child's life was in danger and that he must be given chicken broth to strengthen him. Gandhiji had brought his children up to be strict vegetarians like himself, and he felt it wrong to take the life of even a single chicken, although it might save his son's life. Manilal, when questioned, said that he would do whatever his father thought right.

Gandhiji prayed to God with all his strength to save his child without the necessity of chicken broth. After three days Manilal was out of danger. If we do what we believe to be right, and trust in God, as Gandhiji did, He will always bear our prayers.

Very soon another call came from South Africa. The Indians were again in need of their dear "Gandhibhai" to fight for them against the harsh, unsympathetic Government. Without hesitation, not caring about his own comfort, Gandhiji set on his long journey, leaving his family again in India.

While in the midst of his political work, he never forgot that a man's first duty is towards God. He felt that he ought to study his religion well, in order to be able to follow all its teachings. In his place many people would have said: "I have no time to read religious books. See how much work I am doing for

myself! God will be satisfied with that." But Gandhiji always made time for anything that he felt to be necessary. He used to write verses from the Bhagavad Gita on strips of paper which he pasted on the wall in the bathroom. Whilst cleaning his teeth each morning he would stand and study these verses. Soon he had thirteen chapters of the Gita by heart.

[Note: We wish to draw the attention of our readers that the author seems to have confused the incident of the chicken broth with another incident. The chicken broth episode took place at the time of Kasturba's illness. But during Manilal Gandhi's illness, when he was smitten by Typhoid, Mahatma believed in Nature Cure and after considerable argument with doctors, he convinced them to try Nature Cure methods. So, by wrapping Manilal in wet sheets and applying other nature cures he succeeded in saving him.—Ed. I.O.]

Copyrights reproduced by courtesy of Longmans Ltd.

(To be continued)

TAILOR SHOP TO LET

A Tailor Shop with residence (two rooms and a kitchen), to suit business needs.

Apply: MAJEE'S SILK STORE,
P.O. Box 225, Phone 72,
BETHUAL, Transvaal.

Room 425—Shop and Residence.

Be qualified for various salaries offered in accountancy, secretarialship, writing, lecturing, municipal services. Write for "The Direct Way to Success," the free book that starts you on a successful career through tuition by The School of Accountancy, P.O. Box 459, 121 Johannesburg. 12 Years of successful educational service.

Phona: 763-2448. Tel. & Cable Add.: 'SHOEBOOT'	
S. M. DESAI & CO. (Pty.) LTD.	
P.O. Box 276, ROODEPOORT, TVL.	
AGENTS FOR:	
Searles Ltd. Dr. Watson Shoes, Vegetable and Chrome Brnds., Leather Spencers and Upperleather. S.O.S. Boots Ltd. Army and Miner's Boots, Also (Women's) Men and Youth Rock Buster Boots and Shoes. A. M. Lockhart Durban, Natal U.S.A. Second-hand Keds Overcast British boots, puttees and long length, extra special quality, 43 to 54 inch. 317 P.O. S. Durban.	Moll Bros. Dorvalfontein, Johannesburg Manufacturers of High-Class Furniture. Central Mattress Co., Ltd. Newtown, Johannesburg Steel Divan, Combination Beds, Cots and Springing Mattresses. Sugar Brokers All orders will be placed through our Distribution, ordered by customer.

Van Rhijn Sure Nats Determined Not To See Reason

"WHAT changes must the Government make in its Native policy to make South Africa more popular overseas?" asked Dr. A. J. R. van Rhijn, Minister of Economic Affairs, recently when the House of Assembly was in committee discussing his vote. He posed the question after Opposition members had argued that all South Africa's economic ills, including the difficulty that the country was experiencing in obtaining capital from abroad, were directly linked to the Government's apartheid policy.

"People in the United States and England will not, according to the Opposition, invest money in this country unless we make changes in our Native policy," Dr. van Rhijn said. "Now I want to know from the Opposition how far we must go to persuade investors overseas to turn their pockets inside out for the benefit of South Africa?"

"Sack Verwoerd"

"Just get rid of Dr. Verwoerd," interjected Mr. Sidney Westerson, (U.P., Constantia).

Ignoring this, Dr. van Rhijn continued: "We shall have to go all the way to appease overseas opinion. We shall have to replace apartheid, or any other policy of racial discrimination, by a policy of full equality."

"The Africans in this country want nothing less than equality with the Whites, and the same

demand is made of us by the United States and England—although both countries should do some sweeping at their own racial front doors before they criticize others.

"Must we, then, scrap our traditional racial policy, do away with all discrimination to appease overseas opinion. And, if we did that, what would it lead to?"

"National suicide," answered a dozen Nationalist members.

"That's right," commented Dr. Van Rhijn. "And, must we endanger the position of the White population just to get people overseas to turn their pockets inside out for us?"

Dr. Van Rhijn then made it clear that the Government was not prepared to take a single step backwards on its apartheid policy to appease opinion in the United States, England or anywhere else in the world.

JUST ARRIVED

The Famous Rama Flute Harmoniums

Best Made in India for Quawalie Bhajanic Singer and Bands

NOW ON FOR SALE

Popular size sweet tone, very attractive, complete with case	18	10	0
Standard size Base and Main, very attractive, complete with case	28	10	0
Portable Travelling Style Beja Good for Out-door Party	25	10	0
Complete Style Loud and Sweet Sound Mohalton	38	10	0
Leg Press full size complete with extra Rwar Bands	48	10	0
Charinet B/L, just right instrument Indian Bands	18	10	0
Dhill Robbs "The Leader Musical Instruments"	8	10	0
Tabla & Dooli Set to keep in without			
Thal music sets	8	10	0
Dhol's finest of all instruments of Thal (full size)	8	10	0
Tambone (Kanjari) full size with Gingles Bells	1	5	0
Month Organs of all kinds 4/6, 6/6, 7/6, 9/6, & 11/6 each.			
Flute Straight & Side Blowing 2/6, 4/6, 5/6, 17/6, 25/- each			

LATEST RECORDS—Try Us First. We carry largest variety stock. We repair, also all kinds of musical instruments. For terms apply:

Sole Distributors for Union of South Africa:

D. ROOPANAND BROS.

(Established 1932)

Music Saloon and Booksellers.

8 Victoria Street, Durban.

Phone 20707.

P. O. Box 2524.

The New India Assurance

Company Limited

[Of Bombay India]

ESTABLISHED 1919

REPRESENTED BY

RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE

OF

JALBHAY RUSTOMJEE & SON

140, Queen Street, DURBAN.

India's largest Insurance Company At Your Service

P.O. Box 1610.

Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:

Office: 25845

Residence: 36413.

London Letter

(From Our Own Correspondent)

London

SIR EDWARD APFLETON, Vice-Chancellor of the University of Edinburgh, and 304 members of the university's staff, wish to associate themselves with the letter from nineteen university vice-chancellors opposing the South African Government's Separate University Education Bill, which was published in the "Manchester Guardian" on April 15th.

Delegates from Socialist Party organisations in many parts of the Commonwealth have been gathering in Durban for a 10-day conference sponsored by the Labour Party. British delegates were expected to call on Socialist Parties in Australia, New Zealand and other sovereign nations of the Commonwealth to help shoulder the burden of giving assistance to the emerging socialist groups in the dependent territories. It is felt that Britain should not always be the "telephone exchange" at the centre, but that there should be inter-related help in a diversity of ways. East African Socialists, for instance, might do well to study what is happening in Ghana, Malaya or the West Indies and to set up permanent links with the Labour Parties in these territories. The delegate from South Africa was to have been Mrs. Jessie MacPherson, the chairman of the Labour Party there. She could not come, as she had been refused a passport, so a message from her was to be read to the conference.

The "Manchester Guardian" writes: Only two months ago Ghana was celebrating Independence Day. The Whites—to recall a popular phrase of the "positive action" days—had been pushed into the sea. But already lifelines are being thrown out to them. The Ghana Nationality and Citizenship Bill has just become an Act. Any person not born in Ghana can now become a Ghanaian if he has lived for 5 years in Ghana and if he applies to the Minister of the Interior for registration as a citizen and is accepted. Will many whites apply? It is not at all out of the question. For many years white and Red Europeans will be needed in Ghana to assist in the country's

development, as now. At present they work for terms of eighteen months or two years at a time. They cannot settle and must go when their work ends. Many acquire an affection for the country. Ghana's climate is not everybody's choice, but it is as healthy as Manchester's now that the mosquito's bite is no worse than its buzz. Some will wish to stay on. The Ghana Government would be wise to encourage them. In some parts of Africa Europeans live in terror of finding themselves a white minority living among and governed by a black majority. Nothing could do more to remove this fear than to see a white minority living under black rule in Ghana and finding it quite tolerable. If there were only a handful, the metallurgists in South Africa and elsewhere could dismiss them as cranks or Communists. If the white minority grew, despised, even took its part in public affairs (without threatening to dominate the country), what would become of the fears of black domination? One cannot say whether this is likely to happen. But one can say that the Government of Ghana would be making an important contribution to racial peace in Africa if it encouraged this to happen. Ghana will set an example in many ways; this might be a crucial way.

Freetown

The rivalry of two brothers has thrown into confusion the political scene in Sierra Leone by threatening to split the party, the Sierra Leone People's Party, which has been in office for some

years and won a comfortable majority in the recent elections. The brothers are the Chief Minister, Dr. Margai, the leader, and the Party's chairman Mr. Albert Margai, who holds no office in the new Ministry. The Chief Minister's leadership was challenged at a meeting on May 19 of the newly elected SLPP members of the new legislature. His brother was nominated against him, receiving 22 votes; he himself received only 21. Mr. Albert Margai immediately "handed back" the leadership to his elder brother, explaining that he had let the matter go to a vote in order to establish the principle that the leader should be elected by the Party each time. He may have intended by this to forestall the possibility of his brother's deciding to withdraw in the near future and nominate his successor himself. A possible successor, of whom Dr. Margai is believed to think highly, is Dr. John Karefa Smart, who has recently returned to Sierra Leone after working for the W.H.O. and was elected unopposed earlier this month and is the new Minister of Lands, Mines and Labour. Mr. Margai may also have been moved not to press his advantage by the close-

ness of the vote, and by the fact that it is contrary to Mende custom (the brother come from the Mende tribe) for a younger brother to displace an elder in this way. Mr. Margai has not accepted the situation quietly however. He has refused a place in the new Ministry, and at a public meeting gave his reasons for doing so. These were that Dr. Margai had acted wrongly in appointing the Ministers without consulting him (though that had been virtually a condition of his accepting his brother's continued leadership); that portfolios had not been offered to the Party's best men and that the selection of Ministers had been too much influenced by the Governor. The post which Mr. Margai was expected to hold (Works and Housing) has now been taken by Chief Kande Nureh, the tribal headman in Freetown of the Timne tribe. As the Timne now form the largest element in the population of the capital his support may be most important to Dr. Margai. He is said to have exercised a valuable pacifying influence at the time of the Freetown riots in 1955...

Cable & Tel. Ad.: "HARGOVAN".

Phone 20306.

P. HARGOVAN & CO.

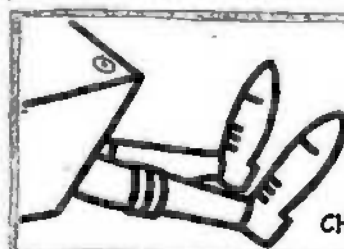
(PTY.) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue

DURBAN.

PEOPLE
LOOK
AT YOUR
CHILDREN'S SHOES

See they get 'NUGGET' Polish every day!

AAAB

FOR
RUBBER STAMPS
AND
PRINTING
CONTACT
**STANDARD
PRINTING PRESS**
GENERAL PRINTERS
AND
RUBBER STAMP MAKERS
73 BEATRICE STREET, DURBAN.
PHONE 6106.
P.O. BOX 2702.
ESTABLISHED 1927.
TELEGRAPHIC ADDRESS
"QUICKPRINT"

Three Outstanding Books

Beautifully Printed With Coloured
Varnished Jackets And Library Binding

Order for yourself as well as to present them
to your DEAR ONES

St. Mira: The Story of Mirabal whose name is a household word in India, whose songs are sung in a million homes everyday. In words of rare vivid and soul stirring, the author portrays the inner spiritual experience of Mira, the purity of her character and her undimmed courage and heroism. 10/- per copy.

The Face Of The Buddha: Through the pages of this book peeps the radiant face of the Buddha who was essentially, a lover of peace. As the story unfolds, we see the Buddha taking to the world multitudes his great message of deliverance from sorrow. 7/6 per copy.

In The footsteps Of The Buddha:

The thrilling story of Shanti Deva the greatest poet of Mahayana Buddhism. A King's son, he renounced the throne to walk into the footsteps of his master, — Gautama the Buddha. 5/6 per copy.

(All the three books will be given at a special price of 20s. only)

Order any or all the books from:

H. P. VASWANI,
91 BHULABHAI DESAI ROAD,
BOMBAY, INDIA.

TRADE INQUIRIES INVITED

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

has pleasure in announcing that she has been appointed as
Agent for:—

**NATIONAL MUTUAL LIFE ASSOCIATION OF
AUSTRALASIA LTD.**

(INCORPORATED IN VICTORIA, AUSTRALIA.)

ESTABLISHED 1869

A LIFE POLICY WITH THE NATIONAL MUTUAL
ENSURES ABSOLUTE SECURITY WITH GOOD BONUSES

Please write or inquire for further particulars:

106 Mansfield Road, DURBAN.

P.O. Box 476.

Telephones: 47888.

Telegrams & Cable: "SORABTEM."

47453.

આપણે ધાનનું કે વિષમાં
નીતી અને ન્યાયની આજીવન
કે, અને તે સવ તથા અધિકાર
ને આપણે રહેણ છે, અને સવ
તથા અધિકારની વિદ્ય છે કષ્ટ
આપણને હોય તેનો આપણે ધ્યાન
કરવો.
—મંધીઇ.

ઈન્ડિયન

ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના દરેક લેખને ૧૦-૨૦માં સ્વપાકે.
જુલુપૂર્વ તાંત્રી રવ. મણીલાલ ગાંધી

★
એટલે કે યુવ પત્રનાને પ્રમત
૧૧ એટલે ૨૫ ૫૨ની સમીપ
વન છે. આની દલીલા બાકું
કે એટલે આપણે પણ બોલું
કરવું.
—મંધીઇ.
★

પુસ્તક: ૫૫ મું—અંક: ૨૩

તા. ૧૪ જુન, ૧૯૫૩.

પુસ્તક નંબર પે. ૪

અસહકાર કોઇ જાતીને લક્ષીને નથી

મી. આગાંવર કેમે એમે આરોહન નેચનલ ડિવિઝનના પ્રમુખે એ તેમની સુભાષણ "ન્યુ યોર્ક"ના ક્રિતિનિધિએ
લીધી હતી. આ પ્રવાસી પ્રાચીન—અસહકારના આરંભમાં તેમને કેટલાક પ્રશ્નો મળીને પુછવા દતાં. એક
પ્રશ્નને અભાગ આપતાં મી. કેમેએ જવાબમાં કહ્યું કે, "અસહકાર ગોરાઓને કે, આફ્રિકાને લક્ષીને નથી કરવામાં
આવવાનો. એની—નેહવાહીર આફ્રિકાને અને બીજા ગોરાઓને તેમાં આમ લેવા જાણે પડતીએ હોય."

નીચલા પ્રશ્નો "ન્યુ યોર્ક" તરફ
થી પુછાયા દતાં તેના મી. કેમેએ
અભાગ આપ્યા દતાં.

(૧) અસહકાર કરવાના માધ્યમની
માત્રી તમે નક્કર કરવાના છો?

અને પહેલી યાદી નક્કર કરી ન છે.
બીજી યાદી યજ્ઞમાં આપણે એમાં
પણ અસહકાર કરવાના માધ્યમની પુર્ણ
યાદી પસંદ અને એમ સમયે તે
પ્રસીદ્ધ કરવામાં આવશે.

(૨) આ સું છંપી અસહકાર છે?
હા! આ કેટલા માધ્યમ લેવાને
વેલાને પ્રતીકારના કરવાની પદ્ધતિની
વે તક આપે છે. તેમજ સંપાન
રહેણાં નેહવાહીરની પદ્ધતિ સામે
તથા વેલાના અસહકાર કો માટે
આ અપકાર વિરોધ છે.

(૩) અસહકાર કરાવેલા માધ્યમ
વેચનારો વેચારી સું કરશે?

અસહકાર પુન ૧૫૦થી વધુ થશે.
આથી પુન કરવે તેમના માધ્યમે
અપકાર કરવા અને બીજા કોઈકને
રહ કરવા પુન તક મળશે. તેમને
પુનનીમાં નાજવાની સ્વપાકે અપકાર
કરશે નથી. તેમજ બીજા રીતે કહું
તે એ તેમને અસહકારની અવગણને
કોઈક પદોઆથી અપકાર ન મળ્યું
કરશે. અપકાર વિરોધ કરવાનો પ્રયાસ
કરશે તે તે તેમના આજીવન પુન નહીં
દેવા.

(૪) અસહકારની અપીલ રકત
કાંઈ ડિવિઝન સભ્યોએ ન કરે?

ના. આ અવગણ આફ્રિકા ડિવિઝન,
એન્ડી નેહવાહીર ગોરાઓના કરવા
બે, ડિવિઝનની, રંગીનો, વેચન કે
કુનીવનના સંક્રમણ સહકારથી પછી.
અને તેમને અપીલ કરવામાં આવશે.
તેમજ એમે ડિવિઝન પુર્ણ સીદાંતને
નથી માનવા તેમને પણ અસહકાર એક
સરકારની નીતી સામેના વિરોધ તરીકે
મળી આમ લેવા માટે અપીલ કરાશે.

(૫) આ અસહકાર એન્ડી ગોરા?
કે એન્ડી-આફ્રિકાને, કે કેવે તારી
ને કરાશે છે?

આ અસહકાર ગોરાને કે, આફ્રિકા
કાનને કે કોઈને તારીને કે, કલપમાં
રંગીને નથી હોય કરવામાં આવશે.
નેહવાહીર પાટી વેલાની રાજકીય
કારવાહીમાં વેલાના માધ્યમની આજીવન
અપ આપીલ અને કોઈકના કલપમાં
પણ નેહવાહીર રહી રહી છે. આને
સામનો કલપ અસહકાર ન છે કે એની
નેને અપકાર થશે. ડિવિઝનની અસહકાર
ની સમ-કામી એમાં ગોરાનું માનવે.
ધીર છે તેમને એન્ડી નેહવાહીર
આફ્રિકાને અને બીજા પુરોહીઓને
આમા સામેલ થવા પડકાર કરશે.
બીજીએ સામેના પ્રત્યેક પદ્ધતિને
કોઈક સાધકીય રીતે સમતપણે વિરોધ
કરશે.

(૬) આ અવગણની ડિવિઝનના
કહેવા પુન બીજા પછી રસાઓ
અસહકાર ડિવિઝનના વિરોધ કરવાને
માટે કમ પાસે છે. નેહવાહીરના
માધ્યમે અસહકાર નહુ અસહકારક

નહીં થાય. એમ તેમને પ્રાને છે.
આ વીરો તપણે સું મન છે?
હા. આ લેવાના બીજા પછી
રસાઓ વિરોધ કરવા માટે છે ન,
અને તેને અપીલ સમીતી પુર્ણ વિચાર
અને નિતીમય કરશે ન. આ અસહકાર
કારની અવગણ બીજા રાજકીય સપાકો
સારે કોઈ જાનને અવગણ નથી
કરવાની. સમીતી એક નિવેદન દ્વારા
એકકલ માધ્યમે સું કામ અસહકાર
કરશે છે અને તે તા માટે ન અપીલ
તેનું કારણ અધેર કરી જાવવાને સમજ
પાડશે ન. આ એક કોમતી રાજકીય
અને કોમતીય કામ નહીં.

હું નથી માનતો કે આપીલ
અસહકાર અસહકારક નહીં નિવેદન.
તેમજ કોઇ એમ નહુ અને કે
એક રાજકીય સરકારને આપણું
અપીલ નાખી શકીશું. છતાં
ને શાના હી રોના પીરસા પર
એમ સમયે નિશાન તાકવાથી
બીજા અપા માટે કરવા તેમના
અગાળ પર તેની પધારે અસહકાર
થશે એમ અને માનીએ હીએ.

સ્કુમેન વેલાની હાર કમ્બુલ કરે છે

હું એક એક એક એક સામે નેત્રીય કામગીરી બીજા કમ્બુ. કે એ પ્રકારે
ની આજીવને વધારવા માંત્રનું કમ્બુ એવી અપીલમાં બીજા નેત્રીય
મન માગેલ ન થયા પછે. ત્યા સભ્યોએ એ કમ્બુ કમ્બુ કે, આ પવનું
અપીલ છે, અને બીજીર રકમને બીજા પધાર કમ્બુ.

પણ // અપકારમાં અપકાર એમને
અપીલ કે અપીલ કમ્બુ પ્રકાર તે
માગેલને તેની પાસાની હતી, કારણ
કે એમનું ધાનનું કમ્બુ કે એ અપીલ
એક રાજકીય અવગણ હતી. પણ
એકાની અપીલમાં કોઈક અને વેપાર
ના પાતાઓએ અપીલ પણ મહીના
કમ્બુ વધારવા વેલાં કરવાનું નહીં

કમ્બુ. હવે આ અવગણ પુર્ણ
થવા આપણે છે અને આમ કહેતાં
બીજીરને ગ્યાનીમાં અપીલ વધારો
પછી—અને એમને કમ્બુ કે એમને
આપીલ હતી કે, એ કમ્બુ પુર્ણ થતાં,
એની અપીલમાં સરકારના મામા
જવા માવશે.
આમ વનનું અટકાવવા માટે તેમને

માળી પાસેથી વધારે ઉપરાવર
મામતા દર્શાવે એવી આ અપીલ સર-
કારી ન અવગણ આપી કાર્યપાલન
રહે.

બીજીક પ્રમુખને કે એમે, રીકન
અનેના પુનપુરેક પાટીના સભ્ય છે,
એમને કમ્બુ કે એ અપીલ માગેલ
અટકાવવામાં આવશે કહે એ પણ
ન. કાર પવનું અપીલ, અને તેથી
એમને બીજીરને અપીલ કરી કે એ
કવાને અપીલ કમ્બુથી વીચાર,
આના અપીલમાં મી. કમ્બુને કમ્બુ કે
આ એક કારકર પવનું ન કમ્બુ
બીજીક પ્રમુખને અપીલ કે ગોરાપર
સરે દેવા છતાં આ પવનું પણ કમ્બુ
કારક નિવેદન કમ્બુ. અને એનું સ્વરૂપ
સ્વરૂપ તે નથી નહુ, એ તે એક તારકા
બીજા પવનું કમ્બુ.

આ મર્મો મી. કમ્બુને સીકરી અને
વપુમાં એમ પણ અપીલનું કે એ અપી
અપીલ કમ્બુ કરશે બીજીક અપીલ
એકમને તેની નહીં થાય તે તેમને
આ અપીલ કમ્બુ કે બીજીક પ્રમુખને
ધ્યાન આપવા તકમારે થશે.

અને-કેટ ફેક્ટરીને કેમિસની ચેલવણી

તા. ૧૪ જુનના આફ્રિકા નેચનલ
ડિવિઝને કરવાની અને-કેટ ફેક્ટરીને
ચેલવણી આપી રીધી હતી કે, કમ્બુ
આથી રહેલી નેત્રીય કામગીરીના દારાવણ
ને તેથી પાસવા કોઈક પધારના
આફ્રિકાને કમ્બુ બીજા અપીલને
કમ્બુ આથી ફેક્ટરીમાંના માધ્યમે
અસહકાર વેચારી.

કમ્બુને વેલાને વેલાને નિવેદનમાં
અપીલનું કમ્બુ કે આ અસહકાર કમ્બુ
આફ્રિકાને અને અપીલ અપીલ કરવાનું
કહેવામાં આવશે.

એની અપીલમાં ડિવિઝનના કાનવર
આપી હતી કે, બીજા કોઈક પધારના
કામગીરીને રીકમને લેવા કમ્બુ છે.
આના અપીલમાં આ નિવેદન કમ્બુ.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

મુકવાર તા. ૧૪ જુન, ૧૯૫૭.

રવ. મી. મહાબાનેને અરજ

નેટીવ લોક અમે-ડમેન્ટ એક્ટ હુને પાસ કરી દેવામાં આવ્યો છે એથી ઉદ્ધાયદાપણા સાથે સંબંધિત માર્ગો ઉભો કરવાનો સવાલ આપણી કામિ યજ્ઞોજ ઠાંભીર રીતે ઉભો થયો છે. બધા રંગના લોકોની સલા બોલાવવાની આજે ઘણી આવ-સ્વસ્થ છે, તેમ છતાં એ સલા કોણ બોલાવે એ સવાલ ઉપર સમય બજાઈ કરવામાં આવી રહ્યો છે.

આપણા માર્ગમાં ઘણી આઠ-ખીટીઓ ઉભેલી છે. મી. મહાબાને અને એમના ઇન્ટર નેશનીયનલ આફ્રિકન મીનીસ્ટર ડે આવી એક કોન્ફરન્સ બરવા નો વાયદો કર્યો હતો. એમને તે ભરણ માટે પુરે પુરી તક આપાવવી નોંધ્યો એમ અમને લાગે છે. અને તેથી એ પણ કદાચ આજની હુરે કે, એમના આ હક ખીલ સંસ્થાઓ લઈ દેવા ન ઇચ્છતી હોય તેથી, તેઓ સલા ભરે તેની શક નોંધ ખીલ સંસ્થાઓ બેઠી કરી.

બીજું કારણ એ છે કે આઈ. ડી. એ. એમ. એફ. એક રાજદારી સંસ્થા નથી તેથી એ વધુ યોગ્ય છે કે એ સંસ્થા બધા ઉદાયદા-પણાના વિરોધીઓની એક કોન્ફરન્સ બરે. જ્યારે યુ.એમ. ફાન્ટીન કોન્ફરન્સમાં આ નિશ્ચય લેવાયો હતો ત્યારે ઉપરોક્ત કારણો બહુજ અગત્ય સ્થાન ધરાવતાં હતા અને ચોક્કસ સુરક્ષિતતા પણ ઉભા થવા પામી હતી. સુરક્ષિતને દુર કરવી જ પડ્યો. આમ કરતાં એક અમલ્ય ની વસ્તુ ઇવાનમાં રાખવાની છે. યુ.એમ. ફાન્ટીન કોન્ફરન્સ પછી તરતજ દીઝન દાપલ કેસ શરૂ થયો અને એમાં ઘણા આઈ. ડી. એ. એમ. એફ.ના નેતાઓ અને નીનો પકડાઈ ગયાં. અને આને લીધે, રવ. મી. મહાબાને

ની ખતી જરા ધીમી પડી નહીં છે.

આ વાત ઇવાનમાં રાખી અને નેટીવ લોક અમે-ડમેન્ટ એક્ટને લીધે જે પરીસ્થિતીમાં ફેરફાર થયો છે એ વિચારીને કોન્ફરન્સ બોલાવવા માટેના કારણને નવું સ્વરૂપ આપવું જરૂરી છે. સમય એવો છે કે ઘણાજ બહાદુરી કરેલા પગલા અને ઉડા વિચારની જરૂર છે.

આ વાત ઇવાનમાં રાખી જ્યે આઈ. ડી. એ. એમ. એફ.ને અને ફિલિપ્સ આફ્રિકાની કોન્ફીડન્સ કાઉન્સિલને અરજ કરીએ છીએ કે તેઓ -વાયને ખાતર અને લાખો ખિસ્તીઓને નામે યોગ્ય મળીને આ કોન્ફરન્સ બરે.

એક વખત એવો હતો જ્યારે અમને લાગતું હતું કે, આ બે સંસ્થાઓ સાથે ડચ રીફોર્મ યર્ચ પણ મળી શકશે. પણ નેટીવ લોક અમે-ડમેન્ટ એક્ટ તરફ એમનું વલણ નેચા પછી અમને એમ થાય છે કે તેઓ આવી કોન્ફરન્સ બરવાને લાયક નથી. કદાચ એમની કાજરી થી કામમાં કબલગીરી સવાનો પૂરા સંભવ પણ રહે, અને તેથી સંબંધિત માર્ગો ઉભો કરવા ના કાર્યમાં લીલ પણ કદાચ થાય.

અને એમ નથી કહેતા કે ડચ રીફોર્મ યર્ચને પકતી સુધવી પણ એ તેઓ એવું વતન રાખવા ઇચ્છતા હોય તો એ એમની મરજની વાત છે. અમારા અનધી તો એમ છે કે બેરા ખિસ્તીઓ તરફથી કોન્ફીડન્સ કાઉન્સિલ અને આફ્રીકનો તરફથી આઈ. ડી. એ. એમ. એફ. આ પગલું બરવાને લાયક છે. આ કોન્ફરન્સ બધાને માટે સુધી હોવી નોંધ્યો અને કોઈ પણ રાજદારી પસંથી દોરવાયથી ન હોવી નોંધ્યો. મહત્વના સવાલો ઉપર આમાં અચી થવી નોંધ્યો,

એમ કે (૧) ઉદાયદાપણાને નાણુક કરવાની અખત જરૂર. (૨) અને ફિલિપ્સ આફ્રિકાને ખરે રસ્તે દોરવવા માટે એક પ્રતિનિધિઓ નું મંડળ સ્થાપવાનું, વિગેરે.

આજે આપણા કાર્યમાં સમય યજ્ઞો છે અને તેથી અમે કોન્ફીડન્સ કાઉન્સિલને અને આઈ. ડી. એ. એમ. એફ. ને આ સવાલ ઉપર લીલ વગર પગલુ બરવા નજર અરજ કરીએ છીએ. વધુમાં અને બધા નેતા એને અરજ કરીએ છીએ કે આ કોન્ફરન્સને બરવા માટે અને બનતા સુધી આવતા ત્રણ મહીના ની અંદર બરવા માટે બનતો પ્રયત્ન કરે.

પ્રો. કેપલ-એનએને એક સવાલ

નેટીવ સર્વિસના 'સુડે એકઠ પ્રેસ'માં કાલ એક લેખ માળા પ્રો. કેપલ-એનએને કરી છે. આ લેખમાં તેઓ ફિલિપ્સ આફ્રિકાની 'સાજદારી સ્થિતીની કલ્પના આપે છે. 'નાટાક મરકુશી' દર સોમવારે આ લેખો છાપે છે. અમે અમારા વાચકોને અરજ કરીએ છીએ કે તેઓ આ લેખોને વાંચે અને 'સુડે એકઠ પ્રેસ'ને અરજ કરીએ છીએ કે તેઓ આ લેખોને ઇન્ડીયન રૂપમાં છાપે. આ લેખોમાં પ્રો. કેપલ-એનએ ઉદાયદાપણાને વજોડે છે અને સ્પષ્ટ કરે છે કે આ નીતી

ફિલિપ્સ આફ્રિકાને નાથને મારે દેવી રહી છે અને એમના કહેવા મુજબ આ અંત બહુ દુર નથી. ઘણા વાંચકોના મનમાં એ અવાલ ઉભો થાય છે કે, આ-ફ્રીકાનસ રાષ્ટ્રીયવાદીઓ ખાટલી હક સુધી કેમ નાવ છે? આને જવાબ આ એમાં છે કે ગુરૂકરજ માં રાજદારી સુધી કતીજ નહીં બનવા એમ છે. આ લોકો બહુમા પોતાના કાર્યકા કાનુને અનુસરતાં હતાં. એ એમની પાસે એમની બંધુક અને એમનો ધર્મ અંધ હોય તો એમને ગમે તે કરવાની છુટ છે. એમ તેઓનું માનવું છે.

પ્રો. કેપલ-એનએને આપણા સવાલોનું કારણ યોધી કાઢવું લાગે છે. તેઓ એમ કહે છે કે આફ્રીકાનની આ ભાવના એવું કારણ એ છે કે, એમના મનમાં એ ભય છે કે બધા મિશ્ર રંગના સમાજમાં, કે જે સમાજ સમાનતા ઉપર રચાયેલો હોય એમાં રહેવાની તેઓની લાગણ નથી. તેઓ મોટાઓની દુનીયા માં એક પોતાની સુધી બાળકો ની દુનીયામાં રહેવા ઇચ્છે છે. આજ આફ્રીકાનર નેચનલીઅમ ની દુઃખક કલ્યાણી છે.

પ્રો. કેપલ-એનએને આ ઉકેલથી, ઘણા મહત્વના સવાલો ઉભા થાય છે, જેના એમને જવાબ આપવા પડશે. અમારા મનમાં એક અને સૌથી મહત્વ નો સવાલ એ છે કે, "હવે આપણે કયાં જઈએ?" અમે એમના જવાબની આતુરતાથી શક નોંધ્યું.

ભારત સરકારના નકકામાં અર્ચનો વિરોધ

ભારતની એક સમાના સભ્યોએ સરકારને અરજના નકકામાં અર્ચનો વિરોધ કર્યો છે અને બધા ભેત્રામાં કરકર કરવાનો અપરોધ કર્યો છે.

સરકારની ટકરાળમાં પેલાને વધારો કરવા માટે સર્વોચ્ચને સુખ કરાઈ કે નવા રેમ્ક નખાવવા નોંધ્યો એથી એ પેલા ખીલ પંચ વર્ષોન મેબનાના કાર્યક્રમ માટે વધરાવ પરંતુ કમિશનરી કોમ્યુનિટી સોસીયલીટી અને સ્વતંત્ર પસંધે બધાને એમ સુચવ્યું કે એમ કરતા પહેલા સરકારે પોતાના કામ મેબના રાખવા.

મળ સોધીવાથીજ પકળા નેતા

આ. કૃપલાનીએ કરવાના પોતા ખચ ની અખત લીડા કરતા જણાવ્યું કે પ્રતિમાં ભવનરો રાખવાનો રીવાજ બંધ કરવામાં આવે અને કસ્ટારી નેકરો તથા પ્રધાનોના વધારો મેબા કરી ભયા કહીત ૨. ૨૦૦૦ કરવામાં આવે અને પારલમાના સભ્યોની આવકમાં પણ કોપ કુલામાં આવે. વધુમાં આ. કૃપલાનીએ કહ્યું કે સરકાર કોડીક શાજકતીઓના વખતનો મેબો રાખવા પાછળ ખમ નાખાને કૃપવ કરે છે.

આ ચર્ચા હજુ મેબા કીવચ અલકે ત્યાર માઢ નાજા બંધી થી ડી. ડી. કૃપલાવારી આને જવાબ આપકે.

સાઉથ આફ્રિકા પરદેશમાં શી રીતે માન મેળવે ?

તા. ૬મી જુનના કોલોનિયલ પરદેશમાં આવી રહેલી વર્ષ દરમિયાન નાણા પ્રધાન ડૉ. રીડીંગને લખ્યાનું ૩, "નેટીવ પોલીસીટી સરકારની નીતી માં હું ૧૨૩ કરવામાં આવે તે સાઉથ આફ્રિકા પરદેશમાં વધુ પ્રતીતિ યાચું" આ પ્રથમ ભેખને વિરુદ્ધ પસંદ કરવાને કારણે કહેવામાં આવેલા અરોપ છે. "સાઉથ આફ્રિકાની આર્થિક સુખવૃત્તિ, ઉદ્યોગોમાં આશીર્વાદ છે."

"વિરોધ પસંદ કરેલા સુબળ પ્રવાહને રોકેલ અને ઉચ્ચ આ દેશ માં નાણા અર્થ સુધી આપણે નેટીવ પોલીસી અલગ થઈ નહીં ત્યાં સુધી નહીં રોકાઈ." નાણા પ્રધાને કહ્યું વધુમાં તેઓએ કહ્યું કે, "હું વિરોધ પણ પાસેથી નાણા પ્રધાન કહ્યું કે, આપણે પરદેશીઓના ખોટા સાઉથ આફ્રિકામાં કલ્યાણ તે માટે છે કહ્યું."

"કહત કો. રવુઅરને કહી કોઈ" કુ. પીના સમ્મે કહ્યું. નાણા પ્રધાને આમણ વખતે લખ્યાનું ૩, "પરદેશના ખેતિને ઠાંત કરવા આપણે કોઈક કરવું હોય તે આપણે ઉદ્યોગોમાં આપણે નિતિને મદદથી આપવા નીકળી નીતિને મદદથી તેને સમાન કરવાની નિતિ પાસે કરવી પડશે."

"આ દેશના વતનીઓ તેના કરતાં થોડુંક વધુ મોટું નથી માનતા અને પ્રવાહને રોકે અને જિલ્લ તરફથી વધુ આપણને એમને કહેવામાં આપ્યું છે, જે કે તે અને દેશીઓ નીતિને નિતિના પરદેશી વેતનના નીતિને મદદથી આપવા પાસે થોડુંક કહ્યું કહ્યું કહ્યું સાથે કરવાની વચ્ચે છે."

પાછું પગલું નહીં
"પરદેશના વતી માટે હું આપણે આપણી નીતિને નિતિ રીતે કહ્યું અને તેમ કરતાં તે આપણે ક્યાં નહીં"

"રાષ્ટ્રીય આપણને મારે" કહ્યું કહ્યું નેટીવોએ સમ્મેને લખ્યાનું આપણે.

"એ ભરખર છે" નાણા પ્રધાને કહ્યું તે પછી હું પરદેશના ખેતરના આ દેશમાં કલ્યાણ તેને માટે આપણે આપણી મોટી વસ્તીને ભરખાં કહ્યું"

નાણા પ્રધાને સાથે કાર્ય અર્થમાં લખ્યાનું ૩, "યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સ ઓફ ડે. કુનીયાના અને તે માનના મનેને કાન પાસના કરકાર એક વધુ વધુ તેની ઉદ્યોગોમાં નિતિમાં વધુ કરવા નથી માનતા."

કોમનવેલ્થમાં ડીક્ટેટર શીય માટે જગા નથી

પ્રીટીયા લીમિટેડ પસંદ નેતા ખી. યુમ નેટરસે લખ્યાનું ૩, "કોલોના નેની તરફ નીતી માટે કોમનવેલ્થ માં આ છે વધુ ડીક્ટેટરશીય અને રેમોડ સામે તરફ નીતિને માટે આ નથી."

કોમનવેલ્થ કોમનવેલ્થ પાર્ટીની પરીપત્તિ મોલતા તેઓને ઉપના કરી ઉચ્ચમાં કતા. વધુમાં તેઓએ કહ્યું કે, "૧૦૦ કોલા કોમનવેલ્થના નવા રાજ્યમાં એક વધુ થઈ છે. તેથી આપણી સુબલ દરમિયાન પો છે કે આપણે તે બેઠાને પોલીસીટી પ્રતિષ્ઠા છે કે નહીં તે અલગ અને અલગ છે." આમણ વખતે તેઓએ કહ્યું, "નવા આશ્રય દેશમાં વધુ વળવાનું રાષ્ટ્રીય ભાવના એર કરી રહી છે. મોરે માને આ કાર્ય છે વધુ તેને તે બેઠા માને વળાઈ છે. તે એક મુખ મોરે ભલે કહે." આ પરીપત્તિ એક દરમિયાન પાસ કોઈ દેશો કે જેમાં રાષ્ટ્રીય આફ્રિકાની સરકારની નિતિ માને વિરોધ પ્રવર્તેલ કરવામાં આપણે હતા, કારણ કે રાષ્ટ્રીય આફ્રિકાની ને સરકારે સાઉથ આફ્રિકાની તેને પાર્ટીને એક સ્વતંત્ર પ્રતિનિધી તરીકે કોમનવેલ્થમાં કાલ્પની આપવામાંથી રોકવા હતાં."

વધુમાં તેઓએ લખ્યાનું ૩, "આપણા અને ઉદ્યોગી વિવાદોના કારણે ખરી વેપારી અને રાજ્યમાં સુધી તેવા માટે મુખ મેરીટમાં એક અમલમાં મુખ થો છે. આપણી આફ્રિકન બેનેને પાસ પોલીસી વધુ વળવામાં આપણે આવી રહી છે. કોલોના જુદો પ્રતિષ્ઠા કરવા નવાને નીન-મેરાઓમાં એક વધુ તક પાડી છે. આનું કલ્પની કરાને

આફ્રિકામાં બધા માટે પુરતી જગા છે

આ કોલોના કોલોના કામ અમાનુ પ્રમુખ મા. ડ. એચ. ડી. નીતિમાં એક સમ્મેને લખ્યાનું ૩, "મને તે દેશના કુળ વતનીઓ દેશ કતાં રંખેલ, વતીઓ, કે ખર્ચેલના સિદ્ધિથી વાતોમાં પાસા વગર તેમને માટે રહેવા સાઉથ આફ્રિકામાં પુરતી જગા છે." વધુમાં તેઓએ કહ્યું, "સાઉથ આફ્રિકા મોરોઓને કેવ નથી અને આપણે તેને કહત કાલાઓને કેવ વળવાવાના પ્રવર્તમાં વધુ નથી. આપણા આ દેશમાં રહેવાના વળવાને આ કેવ આપણે કરવા માંગીએ છીએ."

નેટીવ અને-મેને નીચ ઉપર તે દરમિયાન વધુમાં અપવાદ હતું મોલતા તેઓએ કહ્યું અને એક આફ્રિકન મોરો અર્થમાં એકા કહ્યું માં વળ તે તે કુ-બેચાર કરે છે મેની સામે આપણે વિરોધ મેવાઓ છે, વધુ કહત વિરોધથી કહ્યું વળવાનું નથી. આપણે વધુ મોલા માટે અને ક્યાં સકન કરવા માટે તમારે રહેવું પડશે અને એ આપણી નેટીવોએ પાસેથી આપણા કામ માનવા મારેની માટે કિમત કરો. અર્થમાં એઓને કેવ કોલોના કુ-કાના અર્થમાં એકા પાસા માટે માનવા કરવા અપવાદ હતું અને કહ્યું, "આપણા નેતાઓ ને આશીર્વાદ તે એકા કોલોના હતાં તે આશીર્વાદ સરકારે આપણાં તેઓને આ કોમનવેલ્થની મહી છે એ આપણે ત જુઓએ."

કરણ
વિશ્વેશ્વર દરમિયાન તે સમામાં રમ્મ કરવા માં આપણે હતા. કોમનવેલ્થ માંથી કોલોના અમલથી આ ભંદરે સમા મુખ મેરીટમાં એક ને સખત વિરોધ કરે છે કે ને વડે કારકેસર રીતે નીન-મેરાઓના ખરી કુટરમાં આવે છે.

ને આંધીઓ હવન ક્યા અને આપણે ક્યાને તેનું વધુ પુરતા કોમનવેલ્થ આશીર્વાદ પાસે વેચવા માટે આવી મળું છે. વિશે સાધેલા માં પ્રવર્તની કિમત : ક્યાં કુલ ૨-૧ પાસે કુલ ૩-૦ વોટલ સાથે 'Indian Opinion', P. Bag, Durban, Natal.

દ્વાંસવાલ યુથ કેંગ્રેસનું અધીવેશન

દ્વાંસવાલ યુથ કેંગ્રેસનું ૧૨મું અધીવેશન ૬મી જુનના રવિવારે ૧૨મી અધીવેશન રાખી કોમને લખ્યાનું ૩, "કુશાના પ્રધાન પદ નીચે ધાનના તાકાલીન આશીર્વાદના વળવાથી આફ્રિકા ખંડને એક નવી આશાનું કારણ આપ્યું છે. આપણે આપણા નવા આશર પાસે આફ્રિકન આશીર્વાદને વડીએ અને વળાઈએ કે અને વધુ અર્થ

ધાર્મિક પુસ્તકો
વિનાના માને ૧૫ ઉપનીચલ નીતાઇ વિનેર પાસે પુસ્તકોના મોટાપર પ્રવચન.
કોલાસવ રવિ (ઉપનીચલના મોટા)
નીતા પ્રવચન
વિષ્ણુવર્ણન (નીતાઇના નીલ અપવાન મોટા)
અધાર (સેમેને કાંક)
કલ્પન રહી (૩ ૩)
Obtainable at
INDIAN OPINION
P/Bag, Durban, Natal.

— ધી —

ન્યુ ઇન્ડિયા ઇન્સ્યુરન્સ

કંપની લીમીટેડ

(લુ'બ્લ-હીંદ)

સ્થાપના ૧૯૧૯

સ્થાનીક પ્રતિનિધિ

જલભાઈ રૂસ્તમજી સન્સ

— ના —

રૂસ્તમજી જલભાઈ રૂસ્તમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન — નાટાલ.

લોંદની મોટામાં મોટી ઇન્સ્યુરન્સ કંપની તમારી સેવામાં

પી. એ. બોક્સ ૧૬૧૦.
રેસીડન્સ : ૧૧૧ ઇલેવનથ એવન્યુ,
ડરબન.

ટેલીફોન:
ઓફીસ : ૨૫૮૪૫
રેસીડન્સ : ૪૬૪૧૩.

ધી કવીન્સલેન્ડ ઇન્સ્યુરન્સ કુંપની લીમીટેડ

૧૮૮૧માં ન્યુ સાઉથ વેલ્સમાં સ્થપાઈ છે

આગ અકસ્માત તૃપ્તા હરીયાઈ માલને

— વિમો —

તેમજ બધી જાતના વિમાન
કામ કરે છે.

ખાસ હિંદી પ્રતિનિધી

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રૂસ્તમજી

વધુ વિગત માટે મળો અથવા લખો

૧૦૪ મેન્સફીલ્ડ રોડ — બોક્સ નંબર ૪૭૬ — ડરબન.

ટેલીફોન નંબર ૪૦૨૫૨ અને ૪૦૮૮૮.

गांधीजीनी जवन कथा

(कथनार: अरुंड अरेय)

प्रकरण १४५

प्रत्येक आमतमां प्रविष्टता

जीवन भर वह विद्या पढ़ी गांधीजीने जो भावों के तेमले दवे हरीया दौड़तान ननुं जोधजे. इतिव आदिना दीरिमा ना दीरिमा सरदार पासे रीरिहार करीव बाभां तेमले हरीया मद अदभुत हती. तेमने विचार समत दीद मारे काम करवाने देवे. जो के इतिव आदि- कामां पण दण्ड पदं काम जाही हनुं न पण तेमले सारा सारा मित्रा ने जो काम मारे इगरी तपवार हवी हता. तेमने तेमले पतारवेका मार्गे नजर पडे तो सही सो तेम हनुं मित्रने पाठन पुत्री तेमो नवाना हता.

तो पण हरीया तेमने सहेलापणी नवा के जेम न हनुं. जो नजर पडे तो जोध वनं पछी पाठा आगरो जेनुं तेमनी पासेयी तेमोमे वचन सध लीधुं अने विवाह मानना तेमोवाःमो योःम आकार भायो: तेमना हरुवना हार अने अष्टीसेना नवीर बयोमो नेमां इहसीह सोवानी तप हरीया ननुं पण दती. सोनानुं उरर पदीमना सोवानी सांठणी अने बीरानी बरीमेना तथा हरुवना मारे सोनानो जोध उतम हार पण देतो.

नमारे गांधीजीने जो नवी सेटनी जाले जोध त्वारे तेमने आनंद हरी अही. तेमले जोध पण धनामना धरता बिना प्रीमने मारेव तेमना हरी भाषिणी सेवा हरी हती. तो पछी सेनुं अने जरेशल दवे इधी रीते सध उदाय के जो आनी रीते रीमाने सुटयी अमं हरीवे न देव तो हामना मरीम अने कुंभामिने मारे उम न भरवता आदक सांजा वचनयी तेमने अनुसरताःमोने तेमो समभवता आभा हता के ताजे दादिमेने मदा प्रधीमते दिनकरपां जोधवार ननां भावोनुं मवे के त्वारे जो न सोमनां रीका उदायवा जो प्रभता न के जोम रीते नेता ननीने थीभवता हता तो हवे हं जो थीभवता नरन न जो ननां धनने रीरिहार हरीवे पडती?

आनी रीतना विचारो साया-प भाषिणी नधी हरता. आदक ननुं सधनुं जोधने मया भाषुसेने पीताना सिद्धिने उमे मुपी देवाने. तोम यध नय के. पण गांधीजीने जो सोम न थयो. जो आपनी रीत तेमने थीररुव वप नही आपी. सवारे तेमले हरुवना

ने हनुं जो नवी मेरो आपणे पाणी रोहरी आपवानी के. रवाभासिक रीते जोध पण जो हरे तेम हरुवना पण जो मारे संमत वया नही. तेपुी ने जोधामां भाषुं रीते मुधर हार तो आपवो न हतो अने ते पीताने मारे नही तो पीताना हिराजो परजे त्वारे जोध जोध वदने जो आपवानी धनुं रीक सामरी जोम तेमने विचारो जो आपवनुं धमाधान करतां समथ हामो. पण जोधे गांधीजी तेपुीने सभतरी सभम के नीलमिनी सेवा हरवामं सेरोमे नदीसनी मारो न सामरी जोधजे. गांधीजीने जो सधनुं सुवथं अने जरेशल हरी हामनी नवानम तरी जोध मेकने सेपी दीपी.

दौड़तानमं आनी ने गांधीजीने तरेत न रीमेसना हरीयां पीतानां नन. यन अर्थपुं हरी दीपां. अतार सुधी इतिव आदिनां पीताना वेडो ना हरे मारे न हार सभम हता. दवे नवानमं समम वारवता नवीने सुधित अने नवानने मारे काम करवा मांडुं.

राजनीय प्रवेध उपरत तेमो दौरी सेडिने सारा, मलयुत अने ननुं उममा प्रहारना नवानवा मारे पण पीतानी नने काण्ड राभवा साया. उम उरन उरवा मारेना मेध मागे रोधी कादरा मारे राधराणुं साधुपुी करवानुं वरेरे रीरिवाला उरननी नरीमिनेना पण अणवास हरेवा मरिमेना तेमं सोपी सुवथ तो सार् अने सधनुं हं के वे रोपी कादवानो प्रथन हरता हता हारण के वेधने तो आस हरीने मरीमेने मद हरी हती. नमारे पण जो नलनी जोध नवी नवी नार हीन तेमने अणी आपती तो वे तरेत न नीलमेने थीभवता मांडतां.

जोम हरेतं हतां पण तेमो सेरो ने योःम रडेवा मारे पण पुण आसह हता मयितता पाध हरीनी अरर अनुमित नवी कामती पण ते मरिगीनुं पण हारणुं वने के नमारे सेरो मया मरीम देव के त्वारे तेमो नरेरहरीयी हरे के के "जोड! मीमां हं वध ननुं!" गांधीजी आनी आपतमां आपणे आपवानी हरी पण मारता नही.

कलतामं रीमेसनी जोधवार मेरी सता मणी हती त्वां रीमेसना मेरी संजाना हापेकामेने रडेवा मारे

जोड १४५ नवानवाभां आनी नवी: गांधीजीने पीतानी नवाना कतिपी पीताना मालहनी उरगी नवानवा मरपीनां सेरवा विचार न प्रथरनी भाषेना हवी दीपी. अणु दीवस पछी मयुीसाम नमयमिणी सुकल नवी नवा. नेम गांधीजीने हनुं तेम आपणी मानवतामं हता रमपी आपणे पण जो धरर उपर रीरिमेना राभाजे तो आपणी भाषेना हरीमेनां ते सांमने न के.

जो पछी जो काडनुं काम हरेवा मां जोडुं अनिमान राभनुं जो इदधुं मेवपुरी मरिह के अनी वेडोने थीम अने ते मारे गांधीजीने पीते न राती थी जोध दायमां लीधुं अने वाजवा मरिहनुं. जोम मरिगीनुं काम हरवामं पण तेमले मया भाषुी तेमने जोधुं काम हरवानी नीमा नवी नवान के जोम सुभं अने कुड नवानो सेडिना दीधमां मर हरी नयेवा तेने पण उररुव हरीवे हतो. न नवाने योःम अने सार् स्थान नवानी उदाय जेनुं जोध पण काम उमद न के जो मां हरेक हीरिने थीभवताने तेमने धरारो देतो.

दौरी सोवानी रीतनात अने कुंभो नवेवा तथा नलयुवाना सेनुपी गांधीजीने समम आरतमां नील कलानी ररेवमं सुसाहरी हरी हती. तेमो धारते तो उभा कलामां आ- सादीधी प्रवास हरी सते पण तेमने तो मरीम सेडो हम रडे के जो जेनुं दनुं के मेथी नमारे नवी हरे त्वारे तेमने नलनी मद हरी सताप.

दौड़तान आरमाने पणे वमत न थयो त्वां तो तेमना नील हिरा मयुीसाम दाधरीहः अने मयुीनीवायी पणुं मरिा पदी नवा. मेकरीमे तेनी उरगी नवानां होवापी वेने कति मारे मरपीनां नमयाने सेरवा आपवे न पडती जोम नमयानुं गांधीजीने पीता नी नेम तेमनां मालागेने पण सुरत निरासिपा हारी तरी जोडा हवी हतां अने उदाय मरिह मरपीनां नमयाने तेमना दीकराने उव नवी पण नय तो पण मरपीनां नमयाना उवनी धात हरी जो जोडुं न के जोम पण तेमने साडुं. जो विरे मयुीसामने पुठवामां आभुं त्वारे तेपणे हनुं के तेमना पीताने नेम रीक सामरी तेने न तेमो अनुसरसे.

[मोम: वेपीहामे मरपीनां सेरवाने प्रथम उरि मेणसेण हवी के. जो नवान पु. मांनी मांणी वचने नमो देतो. पण मयुीसाम गांधीनीं दाध- हरीनी भीमारी वचने गांधी उररती धमाभेमां मानता थवा हता तेथी हवा वजर तेमने सारा हरवानी तेमनी उदा हती. जो उररुवने नमयानां तेमोमे आनाकानी सये हनुं अने मयुीसामने लीनी मारमं मरपी अने नील धमाभे हरी दाधरीवाधयी नवाना हता. नानो]

जोड १४५ नवानवाभां आनी नवी: गांधीजीने पीतानी नवाना कतिपी पीताना मालहनी उरगी नवानवा मरपीनां सेरवा विचार न प्रथरनी भाषेना हवी दीपी. अणु दीवस पछी मयुीसाम नमयमिणी सुकल नवी नवा. नेम गांधीजीने हनुं तेम आपणी मानवतामं हता रमपी आपणे पण जो धरर उपर रीरिमेना राभाजे तो आपणी भाषेना हरीमेनां ते सांमने न के.

जो पछी जो काडनुं काम हरेवा मां जोडुं अनिमान राभनुं जो इदधुं मेवपुरी मरिह के अनी वेडोने थीम अने ते मारे गांधीजीने पीते न राती थी जोध दायमां लीधुं अने वाजवा मरिहनुं. जोम मरिगीनुं काम हरवामं पण तेमले मया भाषुी तेमने जोधुं काम हरवानी नीमा नवी नवान के जोम सुभं अने कुड नवानो सेडिना दीधमां मर हरी नयेवा तेने पण उररुव हरीवे हतो. न नवाने योःम अने सार् स्थान नवानी उदाय जेनुं जोध पण काम उमद न के जो मां हरेक हीरिने थीभवताने तेमने धरारो देतो.

दौरी सोवानी रीतनात अने कुंभो नवेवा तथा नलयुवाना सेनुपी गांधीजीने समम आरतमां नील कलानी ररेवमं सुसाहरी हरी हती. तेमो धारते तो उभा कलामां आ- सादीधी प्रवास हरी सते पण तेमने तो मरीम सेडो हम रडे के जो जेनुं दनुं के मेथी नमारे नवी हरे त्वारे तेमने नलनी मद हरी सताप.

दौड़तान आरमाने पणे वमत न थयो त्वां तो तेमना नील हिरा मयुीसाम दाधरीहः अने मयुीनीवायी पणुं मरिा पदी नवा. मेकरीमे तेनी उरगी नवानां होवापी वेने कति मारे मरपीनां नमयाने सेरवा आपवे न पडती जोम नमयानुं गांधीजीने पीता नी नेम तेमनां मालागेने पण सुरत निरासिपा हारी तरी जोडा हवी हतां अने उदाय मरिह मरपीनां नमयाने तेमना दीकराने उव नवी पण नय तो पण मरपीनां नमयाना उवनी धात हरी जो जोडुं न के जोम पण तेमने साडुं. जो विरे मयुीसामने पुठवामां आभुं त्वारे तेपणे हनुं के तेमना पीताने नेम रीक सामरी तेने न तेमो अनुसरसे.

[मोम: वेपीहामे मरपीनां सेरवाने प्रथम उरि मेणसेण हवी के. जो नवान पु. मांनी मांणी वचने नमो देतो. पण मयुीसाम गांधीनीं दाध- हरीनी भीमारी वचने गांधी उररती धमाभेमां मानता थवा हता तेथी हवा वजर तेमने सारा हरवानी तेमनी उदा हती. जो उररुवने नमयानां तेमोमे आनाकानी सये हनुं अने मयुीसामने लीनी मारमं मरपी अने नील धमाभे हरी दाधरीवाधयी नवाना हता. नानो]

दरुजीनी दुकान साडे आपवानी के
दरुजीनी दुकान पर साडे-ने जोरडा अने रडेकु-वेपारी हताना यध भावमां साडे आपवानी के.
अणे न लणे:
HAJEE SILK STORE
Box 225 - Bathal - Tvl.
Phone: 72.

ધીરુભાઈ પી. નાઈક

પુસ્તકો, પ્રસારી, વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ
 ઈન્ટરના અમારું ફનીયાના ઠાંકણ પછી ભાગની દવાઈ દરિયાઈ અમારું જમીન
 માટે પ્રસારી કરવા યેર ભાંડાં અમારી મારફતે પ્રકાશ કરી.
 ઈંગ્લેન્ડ, આય, ચીની, દુબઈ, બન્ગલાદ, પેટરબાસ, વિનેરના નીચા અને
 વલરાણી નાપીએ છીએ.
 ઈન્ડિયા, પાકિસ્તાન, સિયાલવા યોપડા લખાવવા રેવન્યુ ઈન્ફોર્મેશન
 સર્વિસેટ કે વેપારના લાયસેન્સો 'પાસપોર્ટ' તેમજ ઈમીગ્રેશનને લગતી
 મામતોમાં ઈઈ પછી ફી લીધા વિના અને મફત સલાહ આપીએ છીએ.
 નેશનલ ડ્યુપ્લિકેશન વાઈઈ એસોસીએશન એન્ડ એરુલીયા અને યોઈશાવર
 ઈન્ટરનશનલ ઈન્ડિયન લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.
 Phone : 33-9033. 26 Barkly Arcade,
 Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

લગન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુરતી જમણના અને સ્પેશલીસ્ટ છીએ.

શ્રી કેપીટનની અમલ દેખરેખ નીચે યુનીયનના અને રોડેસીયાના ઠાંકણ
 પછી ભાગમાં તમારે મુકામિ આવી રસીઈ કરવાનો અને કન્ડાકક વર્કિંગ.

કેપીટનસ બાલકની હોટેલ

(ધી કોર્નર મીઠાઈ હાઉસ)

ત્રે અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુલ્લાપર - ડરબન.
 ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ : KAPITAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

વિદ્યુત્ત છુદ. વાઈનીચર છુદ. વોઈટેલ, ડરેસીંગ એસ્ટ,
 સાઈટ બોઈ ઓફીસ ટેલર, બુક કેસ, ટેબલ, તાલ ડીકોલક
 બાલે જરીઈ સકરીયા. ભલે પધારી લાભ લેવા સુકરીયા નહિ.
 —બોક્સ, ટેબલ અને કીચન હરેસર—
 એ દમારી દેખરેખ નીચે વર્કશાપ યાજ છે. તેમજ સ્ટોક ડમેજમાં વર્ક-
 યાપ રહે છે. માન રોડડા ભાવેના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર
 આગલ પધારો.

L. MISTRY

61 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
 PHONE 33-4591. BOX 2626.

MOSENTHALS TRAVEL AGENCY

91 MARKET STREET, JOHANNESBURG.
 (Telephone : 23-1111)

Have pleasure in advising that they have appointed
 as their special representative for their Indian
 clientele :

MR. DHIRUBHAI P. NAIK,

26, Barklay Arcade, 38, Market Street,
 JOHANNESBURG. (Telephone : 33-9033.)

Who will be pleased to look after any passports, revenue
 clearances, visas, immigration matters, health certifi-
 cates, currencies, customs and any other travel matters.
 Weekly Service from Johannesburg. By ALITALIA AIRLINE
 To NAIROBI with Convenient connections to India & Pakistan

Phone 332651 P.O. Box 1549 Tel. Add ENBEEDEE

MASTER BROS. (PTY) LTD.

33 West Street, JOHANNESBURG.
 MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
 WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
 HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

રેકમી તેમજ સુવરાણ કાપડ, પુલન જર્સી, કુલ, વાલકો માર્ટનો ભત ભલેનો
 માલ, પર વપરાય માટે તેમજ લખાઈ પ્રસંગોએ સલુચાર માટે રીલન વગેરે
 માટે અમારે ત્યાં પ્રથમ વપાસ કરવા જલામલ છે.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રા.) લીમીટેડ

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
 બોક્સ ૧૫૪૯.

નવીન પુસ્તકો દેશથી આવી ગયા છે

પ્રાચીન વ્રત કથાઓ	૬	૬
અધીક માસની કથા આરતી સાથે	૨	૯
સોળ સોભવારની કથા	૨	૯
સત્ય નારાયણની કથા	૨	૯
આરતી સંગ્રહ	૧	૩
હનુમાન ચાલીસા	૧	૩
ફાન ગોપીની વચ્ચે તથા લીલા ધણુ	૧	૩
શિવ સહજ નામાવલી	૧	૩
જમાનાની જલક. ગાયકા	૫	૩
શાહજાદી કાચામીરા. ગાયકા	૫	૩
ત્રેમલુ પરિણામ (મહેતા)	૭	૬
નવીન વાંચવા લાયક કીરકીક વાર્તા	૧	૬
આનંદ ગ્રેગેરીન	૧	૩
વિશ્વ વિજ્ઞાન	૧	૬

પોસ્ટેજ માફ. તરત મંગાવો :

BHARAT

MUSIC SALOON & BOOK-SELLERS

Corner Grey St., & Lorne Street

286 Grey Street, Phone 26070.
 Durban.

તાળુ ઉમદા ફરૂટ

આંબા અબક, લીલી અબક, રતાળ અને સુરણની મોસમ
 આલુ છે. આલુ રૂી ૧-૩ રેતલ, લસણ રૂી. ૧-૩ રેતલ,
 પાપડ નંબર ૧ રૂી. ૧૦, નંબર ૨ રૂી. ૮ ૧૦૦.

ફુરી અને વેલવી પાન ભભર ભાવ, પોસ્ટેજ નુક. નાસ્તો... થી.
 ૧૦-૧ ડરબન; લાંબી અને રહેવર નાસ્તો યી. ૧૧-૧ ડરબન.

રોડેસીયા, ન્યાસાલેન્ડ અને બેલજીવન કોંગોના મોરડોને ૭૫૨ પુરક
 ખાન આપી ઠાંકણ પછી વરુટ પામીટ ઠંડાપી મોસમ.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.
 WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
 P. O. Box 251. DURBAN.

કુટી શાલ

પગ કરીને પાછો આવે

(નવલખાઈ શાહ 'નવાં માનવી'માંથી)

સુંદરદાસનું આ ચોથું લગ્ન હતું. ચોથું લગ્ન સાંભળતાં જ આપણા કાન ઘોંટા ઠોકે છે. દિલમાં થઈ જાય જરૂર વન વટાવી ચુક્યા હશે. અરે કાંઈ નહિ તે વનમાં પ્રવેશ તે ક્યો જ હશે. માલે ખાડા પાપા હશે અથવા તે ચોકકું ચઢાવી નવપીવન પ્રાપ્ત કર્યું હશે. લગ્ન પ્રસંગે તે જરૂર મૂક અને વાલે કલપ લખાવ્યો હશે. અને સુંદરદાસ જેવા પનાટુપ વેપારીએ પૈસા આપી કોઈ ગરીબની યુવાન કન્યાને અરદલ મારી હશે. પણ સુંદરદાસને ભેતાં આપણી બધી કલ્પનાઓ ખોટી છે. એમને ઘોડે ચઢેલ જેમણે ભેષ્યા તે સૌએ એકા અવાજે કહ્યું, 'જલ્દી પહેલવારકા જ ઘોડે ચઢે છે. આમને તે ખીજ વર કહેતાં જ છાપ પાછી પડે.' અને વાત પણ સાચી. સુંદરદાસનું પહેલું લગ્ન અઢાર વર્ષની ઉંમરે થયું તે અઢારીસે પહેલાંતાં પહેલાંતાં તે ત્રીજી પત્નીય ગુલરી અછ. અને હજી એમણીસમું વર્ષ બેસવામાં જ માસ પ્રુટતા હતા હાં ચોથીવાર ઘોડે ચઢ્યા.

સુંદરદાસ ખરેખર નવજીવાન હતો. એના અંગે અંતમાંથી ધીવન ધુટું હતું. સરખાણુ ઠરીર તેણે પ્રુજ કાળછપી સાચવ્યું હતું. વારસામાં મળેલી શરીરની સુંદરતાને એણે યુગી ની જેમ વિકસાવી હતી.

પહેલી પત્ની છત્રી સાથે એનો ધરસંકાર માંડ પાંચ વર્ષ ચાલ્યો હતો તે એ પાછી થઈ. એ દિવસે સુંદરદાસ માટે ધંધાની ઠગ્યાતના દિવસો હતા. ખાવના બે પાંચ હળર રૂપીયાથી નાની કાટડી માંડી પહેલે જ વરસે ધંધામાં ઠીક હાથ માર્યો. એની બેલવાની હતા પર સૌ કુચ થતાં. છાપ તે સુંદરદાસની. જલ્દી દુનીયાબારની સાકર એના છાપને ટેરને વસી ન હોય! હવેયાં હસીને જવાબ આપે. એની કુકાને આવેલો કોઈ મરકા પાછો ફરે જ નહીં.

પાંચમે વરસે ધંધાની કસાણીમાંથી એક ધર ખરીદ્યું અને ધરમાં રાચ-રચીદુષ વસાવ્યું પણ નિચારી છત્રી એ ધરમાં માંડ બેતરફ મહિના રહી ઠકા. એ મછ. એનું કુખ સુંદરદાસ નેય થયું. એક વરસમુધી તે પરખવા નું નામ દુકાં ન લીધું. પણ છેવટે તેણે ખીનું લગ્ન કર્યું. એજ વરસે વેપારમાં લાખ આણે. એકના બે તે એના ચાર...કસાણી વધતી જ ચાલી. સુંદરદાસને ધી કુજાં થઈ ગયાં. હવે તે તાડુકામાં આગ્ર જમવા લાગી. સીપાઈ-જમાદાર પણ

આવતા જતા થયા. પછી તે પુછું જ શું? બહારનો માલ વચર જઠાતે ઠહેરમાં ધુસડવો, કાળાં જળર કરવાં એ ધંધામાં તે એ પાવરધો થઈ ગયો. સુંદરદાસને લાં જલ્દી ટંકશાળ પડવા લાગી.

ખીને વરસે ઠહેરની બહાર જંમલાનું કામ ઉપાડ્યું, ઘોડામાડી પણ વસાવી, પણ કુદરતને કાણ જલ્દી આ બધું જ ન મમતું હોય તેમ ખીજ પત્ની પણ ગુલરી અછ. આ જંમલો, ઘોડામાડી, વાડી બધું જ સુંદરદાસને ખુચવા લાગ્યું. અને આ વખતે તે એની ખીજ પત્નીના અવસાનને માંડ બે મહિના થયા હશે હાં એ નવી સૌની શોધમાં નીકળી પડ્યો. મિત્રો તે દતાં જ અને આજું સાઈ ધર અને કારો વર હોય એટલે કન્યાનો તેટાપ કયાંથી હોય? સુંદરદાસ હવે સામાન્ય વાણીયો રહ્યો ન હતો. સહેરનો આજળ પડતો વેપારી થઈ ગયો હતો. આ વખતે પંદર હળર રૂપીયા આપી વીસ વર્ષની કન્યા સાથે લગ્ન કર્યું. પણ આ લગ્નને માંડ એક વરસ થયું હશે હાં યુવાનમાં જ ત્રીજી પત્નીયેય વિદાય લીધી. સાંજે કુખ જ્વલત કર્યું. અને જો કોઈ આવે તે કહેવું. 'બાઈ સુંદરદાસનું કપાળ તે વેત નેટલું મોટું છે પણ બેલતા નથીખમાં કુખ જોઈએ ને!

આ વખતે તે મિત્રોએ અને ઝાળખીતાએ જ સુંદરદાસને પરજીવી દેવાનું સાથે લીધું. ઠહેરની જલ્દી કન્યાઓમાં ઘણો પ્રપાલ કર્યો પણ મેળ ન આપે. એટલે ન છુટકે મામકું ગોતલું પડ્યું. એક નાનકડા મામકમાં મોહનદાસ નામનો વાણીયો રહેતો હતો. પ્રુજ સાકું ને પવિત છવન. વેપાર પણ જરૂર પડતો ફરે ને અધો દિવસ ગામની સેવા ને ધર્મ ખાનમાં માણે. એને ઘેર એકની એક દીકરી હતી. એનું નામ સુધીલા. જેનું નામ તેવા જ ગુજ, એનો ચહેરો પણ એવો જ પ્રસન્ન ને હસ્યુબો. મોહન દાસની ગરીબીને કારણે સુધીલાનું હજીમુધી મોહનદાસનું ન હતું. તેમના મનમાં ચીતા થતી જ હતી હાં સુંદર દાસના એક સંબંધીએ વાત મૂકી.

જુઓ, સુંદરદાસ શેઠને તે તેમને ઝાળખો છો. આપણી નાતમાં એના જેવા વેપારી નહોં અને. ચોથીવારનું લગ્ન છે એ ખર્ષ પણ હજી માંડ એમજુતીસ વર્ષની ઉંમર હશે, એનો મેટું ધર એટલે કન્યાનો તેટા નહોં. એક કહેતા ખીજ તથારે પણ ઉંમર તે...અરે મારી જ વાત રો ને!

હતીજ વરસે તે માઈ માંડ સમવજુ થયેલું. અને તે જાણે છે કે એ સુધીલાનું એની સાથે મોહનદાસ જાય તે સેનામાં સુખ જાય.

મોહનદાસના દિલમાં ચીંતા તે હતીજ. વળી દીકરી માટે આજુ ધર ક્યા ખાવને ન મરે? છતાં આવતી કાલે જવાબ આપવાની વાત કરી.

ધરમાં માપ દીકરી જ હતી. સુધીલા ની મા તે સુધીલાને જ વર્ષની મૂકી ને જ વિદાય થઈ મછ હતી. કારથી ધરનો ખધો બાર સુધીલાએ ઉપાડ્યો હતો. મામકમાં કોઈ સાકું સંત આવે તેની સેવા ચાકરી કરવી. બે ધરી બેસી વાતો સાંભળવી ને છવનને ઉચ્ચ લઈ જવાનું એને પ્રુજ મમતું. મામકમાં કોઈ પણ માંડુ પડે તે સુધીલા ત્યાં પહેલાંથી જ સમજે.

રાતના પ્રુજ મંથન પછી મોહનદાસે ધીમેથી કહ્યું, 'બેટા, તારી મા હોય તે મારે પુછું ન પડત.'

'તમારી ચીંતા કુંય સમજ્યું છું. તમે મારી જરાજ ચીંતા ન કરશો. અમે તેની સાથે કું સુખી થઈશ. આપ બહા તે જ જમ બહા આપ ચીંતા ન કરશો.'

સુધીલાનાં આટલાં જ્વન સાંભળા મોહનદાસના દિલને સંતોષ થયો. વિવાહ નક્કી કરવાની વાત ચાલી. વીસ હળર આપવાની વાત સાથે ચાલીને કરવામાં આવી. વાત સાંભળતાં જ મોહનદાસને સાંત ચહેરો પણ લાલ થઈ ગયો. શું મારી દીકરીની આટલી જ કોમલ સમજે છે?

'અરે શેઠ આજ આજના શું યાવ છે? તમે નામ તે પાડો...આજુ ધર આવો! વર...'

માઈ આ નાનું ખોરકું જેણું એટલે શું પૈસાથી મને ખરીદી લેવા આળ્યા છે? ધર બસે નાનું રહ્યું પણ દિલ બાનું નથી.

અને કન્યાનું માયું લઈ આવેલા મોહનદાસના કાનમાં સુંદરદાસના છેકા સળો ધુટાવા લાગ્યા. જુઓ પૈસા સાકું ભેતા નહોં, પૈસો તે કાચનો મેલ છે. તમે તે જલ્દી છે કે આ ચોથું લગ્ન છે; એકવાર દીલ થઈ તે ખલાશ.

અને મોહનદાસે વળી કહ્યું, 'અરે, મોહનદાસ કું તને ક્યાં નથી ઝાળખતો? આ તારી સુધીલા જેવી કાઠી દીકરી આખી નાતમાં નથી. એ મામકમાં છે એટલે...એજ તે નાતમાં કન્યાનો ક્યાં તેટા છે. પણ તમે જલ્દી છે ને સુંદરદાસના ધરનો વલો સંભાળે, પ્રસારો વેઠે જવી કન્યા જોઈએ છે. એટલે તે અહોં સુધી લખાયા જીએ. અને સાકું માનશો મેં જ તમારા વતી સુંદરદાસ પ.સે વાત કહી. હવે માઈ નાક કાપું કે રાખું તમારા હાથમાં છે. મોહનદાસે મંજીરતાથી કહ્યું.

'મોહનદાસ એ જલ્દી તથારો જલ્દી છું. પણ આ તમે પૈસાનું નાક પાડ્યું ને મારા ખધા જમન ઉપર પાણી ફરી વળ્યું છે...શું મારી એક ની એક દીકરીનું આ મુલ્ય?' 'પણ, મોહનદાસ તમે તે કાંઈ નામ પાડો...'

'નામ, નામ પાડવાનું હોત તે આ મોહને ક્યારનુંય પાડી દીધું હોત. આ દીકરી કાંઈ કાઠખાસનો લોચો નથી કે એને પાંચ પંદર હળરમાં વેચી લઉં. એ તે મારા કુળનું બોલતાં બોલતાં આજ બીની થઈ. પોતાનો એકનો એક પ્રુજ પણ હજી જીવનથી લીધો. સુધીલાને દીકરો મળી જીવે એને મારા સંદેહાર આપવામાં કથી મજા ન રાખી. એ દીકરીનું આ મુળ...'

અને મોહનદાસે મારી ઉપરથી ઉભા યતાં થતાં કહ્યું, 'મોહનદાસ; તમારા મિત્રને કહેજો તમારી પાસે પૈસા ઘણા છે, પણ આ મોહનદાસની દીકરી પૈસાથી નહોં મળે...પણ મારે દીકરી આપવી છે એ વાત સાચી...પણ.'

'અરે, મોહન કું આ શું બોલે છે? દીકરી આપવી છે?'

'હાં.' 'અરે પણ પ્રુદ સુંદરદાસે જ અને ૨૦-૨૫ હળરની વાત કરી છે. 'બસે કરી હોય, જેનું દિલ જેમાં હોમ તેજ વાત તેને સુએ...પણ જલ્દી તેમને કહેજો તમે આજથી મારક જમાઈ છો.—મધુરૂં.

શ્રી સુરત હાંદુ એસોસીએશન વાર્ષિક જ્વનરક મીટીંગ

ઉપરોક્ત સંસ્થાના સર્વે મેમ્બરોને ખબર આપવામાં આવે છે કે સંસ્થા ની વાર્ષિક જ્વનરક મીટીંગ રવીવાર તા. ૧૬મી જુન ૧૯૫૭ના રોજે બપોરે ૨-૩૦ વાગ્યે ૧૨૭ વીક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ વાળા હોલમાં મળશે તે પ્રક્રમે સર્વે ને વખતસર હાજર રહેવા વિનંતી છે. કાર્યક્રમ: (૧) મીનીટસ, (૨) મંત્રી તે રીપોર્ટ, (૩) ખબરમીનો રીપોર્ટ, (૪) હોદાદારોની યુટીલી, (૫) પરચુરક.

આવનબાઈ મહિજાઈ પ્રમુખ નારણભાઈ કે. ખીચી મન. આર. એમ. દશાઈ મા મંત્રી એન. પી. હરશાવન ખબરમી

જોઈથી કોશ મોટો ગુજરાતી કું ગુજરાતી ઠીકજનરી હીમત પા. ૧-૨-૬. 'Indian Opinion' B. Bag, Durban, Natal.

આફ્રિકનની ડ્યુટીએ

આફ્રિકાના મિત્રોને અરજ

ગુલા અંકમાં ઇંગ્લીશ વિભાગમાં મી. નેરડાન ન્યુપાને એક આફ્રિકન મિત્રોને અરજ કરી હતી. તેના કુલ સાર નીચે છે. નેરડા તે નીચે સચિતર જણાવવા માંગે તેમજ ઇંગ્લીશમાં માંગી લે અથવા નીચે આ-વેશ સરનામે તપાસ કરે. આ અરજ અને આપવા પાછળ એ હેતુ છે, કે દાતાઓ પોતાનો હાથ આ નવા માર્ગે પણ લખાવે અને નાની મોટી રકમો ભેટ આપવાને પ્રસંગે ત્યાં મોકલાવ.

ડરબનથી લગભગ ૩૦ માઇલ દૂર, ડરબનના દક્ષિણ ભાગમાં અમબમબુસુ આફ્રિકન રીઝર્વમાં શ્રીયુત અને શ્રીમતી જેમીસ્ટન મખાન્વા એક નરસીમ દેશ અને હસીનીક ચલાવી રહ્યા છે. આ લગભગ ૨૫ વર્ષ પહેલાં સ્થપાઈ હતી. અને એને સ્થાપનાર એવા પત્ની પત્ની દતાં કે નેમના મનમાં પોતાના દેવતાસીઓને માટે ખરા પ્રેમ હતો. પત્ની એક શાળાના કિલક દતા અને પત્ની એક માછ શીક્ષીકા હતી. એ સમયમાં પાસેમાં પાસેના ડોક્ટર ૩૦ માઇલ દુર રહેતાં હતાં. અબજુ શોડોને લીધે, માતાએ અને બાળકોની ચુસ્તુની સંખ્યા ઘણી વધી ગઈ હતી. ત્યારે મી. અને મીસીસ મખાન્વાએ વિચાર કર્યો કે આ પરીસ્થિતિને સુધારવા માટે કંઈક કરવું જોઈએ.

મીસીસ મખાન્વા, મેડીસ યુનિવર્સિટીમાં મીડીકલના શીક્ષણ લેવાં ગઈ, અને ત્યારે એને શીખી લીધું ત્યારે મી. મખાન્વાએ ને કંઈ થોડી નાણા ખચત કરી હતી તે વાપરી એક નાનું ટીન લાઇકાનું મકાન બાંધ્યું અને એમાં, થોડાક સરતા ખાટલાઓ વસાવ્યા અને નર-સીમ દેશની જરૂરી સીને વસાવી. ત્યારબાદ, આ નરસીમ ડેશના દરવાજા બધા બેરાઓ માટે ખોલવામાં આવ્યાં.

હત્યારે માતાઓ અને બાળકોને આ બે જણના ત્યાગથી છુવન દાન મળ્યું. આ હોમ શરૂ કરવાનાં પૈસા મી. મખાન્વાએ પોતે જ આપ્યા હતાં. તેઓ ખેતી કરી, માંદાઓ માટે શાક બાજી ઉત્પન્ન કરતાં, સમય જતાં સરકારે એમને એક નાની ગ્રાન્ટ આપી જેથી તેઓ એક વધારે નસ અને થોડા નોકરો વસાવી શક્યાં. ખીજ એક ગ્રાન્ટથી તેઓએ મકાન વિશાળ કબૂ અને અમુક મીઝાની મદદથી એમને લાઇટસની સમજ કરી. ત્યારે નેચનાલીસ્ટ સરકાર સત્તામાં આવી ત્યારે એમને બધી માટેની

ધીમે ધીમે બંધ કરી દીધી. અને આને આ હસીનીકની હાલત ઘણી જ ખરાબ છે. માંદાઓની શીઝ વધારી શકાય એમ નથી કારણકે ત્યાંના લોકો ઘણા જ ગરીબ છે. વધુમાં મી. મખાન્વા પોતાની નોકરીમાંથી મળતા વર્ષે રીટાયર થઈ ગયાં. અને ત્રીસ વર્ષ સુધી. એમને આ દેશમાં ને આવક આપ્યા કરી હતી એ પણ તેથી બંધ થઈ ગઈ. મી. મખાન્વાએ પોતાની છાંદગીની કમાણી આ હોમ માં નાંખી છે અને આને તે બદલ ગરીબ હાલતમાં છે. તથુમાં એમની પત્ની કે નેરડાએ ત્રીસ વર્ષ સુધી વચર રજાએ, કામ કીધું. એમની આને તબીબત લયડી પડી છે. ને લોકો મદદ કરવા છવ્વતાં હોય તેઓ નીચલે સરનામે મદદ મોકલે.

*Nursing Home,
c/o Umbogintwini,
P. O. Umbumbulu,
via Durban.*

ખીલે દાખલો કરોએનરમાં આફ્રિકન ડોક્ટરીઓ માટે સ્થપાયેલી એક હોસ્પિટલ છે. આ હોસ્પિટલ વા. ૩૦૦૦. સી. ચલાવે છે, અને તે ઘણા વરસથી ચાલુ છે. આ હોસ્પિટલ પાસે બજેલી બહેનો માટે છે, અને અહીં એકે ખવેં ખાવાનું પણ આપવામાં આવે છે. આ હોસ્પિટલ બજેલી સ્ત્રીઓ કે નેમને માટે ડરબનમાં રહેવાનું સ્થાન ન હોય એવી સ્ત્રીઓ માટે ઘણી લાભદાયક છે, અને આને ચલાવનાર અમુક સ્ત્રીઓ છે. તેઓ બહેનો માટે ફક્ત રહેવાની સમજ નહીં પણ ત્યાં એમને માટે મનદાર નોક કાર્યકરો પણ રાખે છે. આ લોકોને મદદ કરવાની ઘણી જરૂર છે.

હાલ અહીં એક રીડીએમની અને અમુક દરનીચર, અને નવા કટન રિઝર્વની જરૂર છે. પણ વધુ અમલ ની વાત એ છે કે દર મદીને, આમાં લગભગ પા. ૩૦-૪૦ની જોટ જણાય છે એમની પાસે વપરાય માટે થોડાક પૈસા છે, અને રહેનારાઓ પાસેથી તેઓ વધુ પૈસા માંગી નથી શકતાં, કારણકે એમની સ્થિતિ એવી નથી. અને આને લીધે, પૈસા ખલાસ થતાં આ હોસ્પિટલને બંધ કરી દેવી પડશે. અને ખાતો છે કે, ઘણા લોકોને આ વાત પસંદ નહીં પડે, અને ને લોકો મદદ કરી શકે એમને કું અરજ કઈ હું કે તેઓ, નીચલે સરનામે લખે.

*The Secretary,
Y. W. C. A.
Esplanade, Durban,
Phone 20204. — Natal.*

લેખક: નેરડાન ન્યુપાને

મેં આ મારી અરજ દોઢી મેમને એટલા માટે કરી છે કે ઘણી વાર મારા દોઢી મિત્રોએ મને પુછ્યું છે કે તેઓ, તેમની આફ્રિકનો તરફની લાગણી દર્શાવવા માટે કંઈ રીતે એમને મદદ કરી શકે છે, એમને કું આને આ બે સંસ્થાઓની કાર્ય વાત કહું છું. જેથી તેઓ ખનતી મદદ કરી શકે, આ સમય છે ત્યારે દોઢીઓ અને આફ્રિકનો વચ્ચેનો સંબંધ વધુ ઘાડો બની શકે.

કોટ

- શ્રી મનભાઈ હરીભાઈ (નેહાનીસખમ) પા. ૨-૨-૦૦
- જુલાભાઈ રમણોજી (નેહાનીસખમ) પા. ૫-૫-૦૦
- રામભાઈ નાગરજી (સા. રાડીશીયા) ૫-૫-૦૦.

સુક્રાપીઠ, ધનકમ ટેકસ રીટ-સ', લાઇસેન્સીંગ, રેવન્યુ હસીવર-સ અને ધનસ્થોર-સ માટે મળો:

આર. વીઠ્ઠલ
૧૨ પાર્કલી આર્કેડ, ૩૮ માર્કેટ રોડ, ફોરનર ડાયગોનલ અને માર્કેટ રોડ, નેહાનીસખમ, ફોન ૩૩-૧૧૫૪.

જાહેર સભા

શ્રી ઠાંસવાલ પાટીદાર સમાજ નેહાનીસખમ, ઉપરોક્ત મંડળની જાહેર સભા તા. ૧૬-૬-૫૭ના રવિવારે જાહેરે બાદ બે વાગે પાટીદાર હોલ, ૬૯ ડેરસરોડ, નેહાનીસખમમાં મળશે. તેમાં દરેક પાટીદાર બાઈ બહેનોને ભાગ લેવા વિનંતિ છે. કામકાજ: (૧) વાર્ષિક હિસાબ, રીપોર્ટ, (૨) નવા વર્ષની ચુટકી, (૩) પરચુરથ. ધીરભાઈ ડાહ્યાભાઈ પરલ, મા. મંત્રી ડા. પા. સમાજ, નેહાનમ.

ગુહામધુરી		સોપાન અને લાલુખેન કૃત પુસ્તકો.	
તંત્રી: લાલુખેન મહેતા		સોપાનની નવલકથાઓ	
શુદ્ધચરણ સોદર, માધુર્ગ અને માંદગની બાવના ધૈરવ આ માસિક કૃત સમયમાં જ કલ્પનારી કૃતિઓમાં શ્રિય વધુ પડ્યું છે. 'શુદ્ધમાધુરી'નો ઉલ્લેખ આજે પર જનાવવાનો. આ વિશિષ્ટ લેખને અત્યુચિત સાહિત્ય એમાં વિરસાય છે. કૃતિઓની દરેક વ્યક્તિને એમાંથી કંઈ ને કંઈ ઉપ-યોગી, મનનીય તથા આનંદપ્રેરક વાચન મળી શકે છે. ગુજરાતના નામાંકિત લેખકો અને સમાજ સેવકો નિવચિત રીતે આ માસિકમાં લખે છે. આજેના વર્ષમાં જ આજ આજે-જુલાઈનો વાર્તા-અંક તથા રીપોર્ટસ-અંક-ભેટ અજાય છે.	સંજવની	૪-૮-૦	
વાર્ષિક લલાખમ: પરદેશમાં શી. ૧૨-૦, પુસ્તક નકલ: શી. ૧.	પ્રાગથિત ભાગ ૧	૪-૮-૦	
શુદ્ધમાધુરી કાર્યાલય: ગુલબહાર, બેરેક રોડ, મેટ્રો સિનેમા પાછળ, મુંબઈ ૧.	નવમી રેતિ ખંડ ૧	૪-૦-૦	
	" " " ૨	૩-૮-૦	
	મંજળ ભૂતિ	૩-૦-૦	
	કુલેલાં મુવલ્કાપાને	૫-૮-૦	
	૬ આમર	૪-૮-૦	
	વનવાસ	૫-૮-૦	
	કન્યાવન ખંડ ૧-૨ હરેલા	૫-૪-૦	
	ગ્રાંથવાનાં નળ	૩-૮-૦	
	નજી પત્રકો	૩-૦-૦	
	મંતરની વાર્તા	૩-૮-૦	
	અંતરની વધવા	૩-૦-૦	
	વિહ વ	૪-૮-૦	
	ઉલ્લે પ્રથેભ	૩-૮-૦	
	અખંડ ન્યેાલ	૩-૦-૦	
	હાવાનુ મુતિ	૪-૧-૦	
	[ગંતલ		
	દીવ મંજલ	૪-૦-૦	
	છવન સાધી	૩-૪-૦	
	લગ્ન એક સમાચા	૩-૦-૦	
	લગ્ન સાધના	૩-૦-૦	
	પ્રેમ અને પુરુષાર્થ	૩-૮-૦	
	ઈન્દિ મંજલ	૪-૦-૦	
	લાલુખેન કૃત મીલિક વાર્તા સંગ્રહો		
	શાખને અંતે	૫ ૪-૦	
	અ.બ અને પરતી	૩-૮-૦	
	બિડી	૩-૮-૦	
	શ્રી પ્રકાશન મંદિર		
	ગુલમહાર, બેરેક રોડ,		
	મેટ્રો સિનેમા પાછળ - મુંબઈ ૧.		

સામાજિક ખબરો

ટાંસવાલ હોદ્દા સામાજિક પરિષદ

ટાંસવાલના હોદ્દાઓમાં એક વખતે એક સાંસ્કૃતિક અને સામાજિક પ્રવૃત્તિ તરીકે પ્રથમ વખતે ભરનાર શ્રી ટાંસવાલ હોદ્દા સામાજિક પરિષદ પ્રજા અને પ્રતીનીધીઓના ઉત્સાહ વચ્ચે પૂર્ણ થયું. જેનું પશુ અને કે એવી પરિષદો ટાંસવાલમાં વારંવાર મળે, અને નાટક તથા ડેપ્ચમાં પશુ ભરાય.

પરિષદ ત્રણ દિવસના કાર્યક્રમમાં વહેંચાયેલી હતી. તા. ૩૧ મેના રોજ નેહાનીસમર્પના ગાંધી ઉદ્યાનમાં ઉદ્ઘાટન સમારંભ થયો. તા. ૧ જુન અને તા. ૨ જુનના રોજ દરારો પર ચર્ચા ચાલી. તા. ૨ જુનની સાંજે પરિષદની પુષ્ટીકૃતિ અને મનોરંજન કાર્યક્રમ થયાં.

ઉદ્ઘાટન સમારંભ

ઉદ્ઘાટન સમારંભ પ્રસંગે પ્રાર્થના અને સ્વાગત ગીત યથા બાદ સ્વાગત પ્રમુખ શ્રી બીઆબાઈ ઉકાબાઈ ભારતને આપણ કહ્યું (મનાકમાં તે છપાયું છે.)

ડા. શ્રીલીલસ

પરિષદનું ઉદ્ઘાટન કરતાં પ્રસિદ્ધ સમાજ યાત્રી ડા. રે. ઇ. શ્રીલીલસે વિદ્યાપૂર્ણ આપણ કરતાં પૂ. ગાંધીજી ને સંત અને રાષ્ટ્ર-ઉદારક તરીકે ભવ્ય અંજલિ આપી અને ભારતની સમાજ હિત પ્રવૃત્તિની સુંદર મિમાંસા કરી. પછી સંતિ વિનમન, પંચ વર્ષીય યોજના અને જુદાન પ્રવૃત્તિ પર પશુ તીરછી નબર ફેરવી. તેમણે જણાવ્યું કે કદાચ જેનું પશુ અને કે આપણી સામાજિક પ્રવૃત્તિનો ધણેખરો મોજો આપણે ઘિર આવી પડે. આપણે ન્યાય અને કસ્ટો સ્વરૂપ પરમાર્થમાં વિશ્વાસ મૂકી આપણું કાર્ય આજળ મુખાવડું પડે.

શ્રી. જોશી

પરિષદના પ્રમુખ શ્રી પ્રાણચંદર સોમેશ્વર જોશીએ કહ્યું કે ભારતનો આક્રિહા સાથેનો સંસ્કૃતિક સંસર્ગ જોરવળો છે. આપણી પ્રજાને આ દેશના આર્થિક ઉત્પાદનમાં આપણે હાથ આપીને આગે હલમ કરવાની જરૂર છે. આપણે બાન્ધુ પ્રજા પ્રત્યે ઘોડા વર્તવ રાખીએ. પ્રમુખે સરજેલાં દરેક મુખ્ય મંત્રાં આત્મ છે, સ્વમાન છે, મહેરબા છે, આપણે તેને માન આપીએ.

સારખાદ પરિષદને મોજા સદેશા એ મંત્રી શ્રી મનભાઈ બચુભાઈએ વાંચી સંબળાવ્યા હતા. સદેશાઓમાં ઉપરાષ્ટ્રપતિ ડા. રાધાકૃષ્ણન, શ્રી. રામજી, ડા. સુનીતિ કુમાર ચેતરજી, શ્રી મુન્નાપ્રસાદ ઉપાધ્યાય. વિગેરેના હોદ્દા અને અગ્રેના શ્રી. એમ. બી. નાયક, એસ. એલ. સી. ડા. નગીન-દાસ પી. દેસાઈ, શ્રી ઠાકોરભાઈ એન. ભુલા શ્રી. જાનુશંકર વ્યાસ (પૂર્વ આક્રિહા) વિગેરેના પ્રેરણાત્મક સદેશા ઓ હતા.

બીજા દિવસે શ્રી ગ્રીણાબાઈ પારેખ ને પ્રમુખ સ્થાને વિશેષ દરારો ચર્ચાયા હતા. પરિષદે પસાર કરેલા દરારોનો સાર આ પ્રમાણે છે :

દરારો

- (૧) હોદ્દા પ્રજાને બાધા-બેદ દુર કરી સામાજિક અને સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિ કેન્દ્રિત કરવી.
- (૨) અનેક વિધ ઠામવાળા દક્ષિણ આક્રિહામાં પ્રજા-અધુરવની ભાવના વિકસાવવી.
- (૩) પ્રાર્થનાઓ અને ધાર્મિક વિધિ ઓ એક સરખી કરવી, અને સમાજ કલ્યાણ માટે દુરો, તથા શિક્ષણ અને સિંચવૃત્તિ ફેડો કરવા.
- (૪) હોદ્દા પ્રજાને ચારિત્રમનુ પ્રાણની જેમ જ્વન કરવું.
- (૫) વિવાહ અને લગ્નના ખર્ચ પટાડવા. હોદ્દાઓએ વિધર્મ લગ્ન ન કરવાં, પણ તેઓ આંતર-ગાંધીય લગ્ન કરી શકે છે.
- (૬) જાળ મંદિર રચાવવું વિગેરે.
- (૭) પરિષદના દરારોનો અમલ કરાવવા માટે ૧૦ પ્રતીનીધીઓની કાર્યવાહી સમીતી નીમવામાં આવી હતી.

લેખોનું વાચન

દરારોનું કાર્ય સમાપ્ત થયા બાદ લેખવાચનનું કામ થયું હતું. ડા. લક્ષ્મીચંદ યાદુએ શ્રી જસમતભાઈ નાનાભાઈના પ્રમુખપદે હોદ્દા બાધા મોલનારા હોદ્દાઓના આર્થિક અને સામાજિક પ્રશ્નો પર એક અભ્યાસ પૂર્ણ લેખ વાંચ્યો હતો. તેણે કહ્યું કે

ટાંસવાલમાં હોદ્દા બાધા મોલનારાનાં ૫૦૦ જેટલાં કુટુંબો છે. હોદ્દા સંસ્કૃતિ ટકી રહી છે. દરેક ધર્મનાં ભગવત સ્થાન મોખ છે, લાં પુષ ડીપ માય છે. ટાંસવાલમાં ડાઇ પશુ હોદ્દાઓનું ધર્મોન્તર થયું નથી. રહેણી કરણી સુધરી છે. તેઓનો મોટો ભાગ હારી-ગર વર્ગ છે, પણ નાનો ભાગ શિક્ષક, નર્સ, ડોક્ટર, ડોર, ફુકાન દાર વિગેરેનું કામ કરે છે.

શ્રી એમ. એન. નાયકે શ્રી. રણુ-છાઇજી નામરજીના પ્રમુખપદે ટામિલ હોદ્દાઓના પ્રશ્નો પરનો લેખ વાંચતાં કહ્યું કે દ્વિતો ૫૦૦૦ વર્ષ પૂર્વે ભારત માં આવી વસેલા છે. દક્ષિણ આક્રિહા ના સ્વામ્યમાં દ્વિતોએ પલો સારો ફાળો આપ્યો હતો. પણ દુઃખની વાત છે કે આને હોદ્દાઓ હોદ્દા કરેલાં ઇસ્માયલ છે અને બીજાઓની નકમ કરવાની કોશિય કરે છે, અને પોતાની બાધા ભૂલી રહ્યા છે.

સ્વભાષા અને સંસ્કૃતિ

હારખાદ શ્રી ડાવાબાઈ ભગવાનજી પટેલના પ્રમુખપદે જુલરાતીમાં, તથા વિદ્યાપૂર્ણ લેખો વાંચ્યા હતા. શ્રીમતી સુશીલા એન એટ કન્ના-ડેવણગીના પ્રશ્નો ચર્ચતાં કહ્યું કે પુત્રોનો અભ્યાસ તેના વિકાસ માટે જરૂરી છે, એટલા માટે માધ્યમોએ તે યાદુ રાખવો પડે. અભ્યાસ દુઃખ અને આશતની વેળા એ પલો મદદગાર માય છે. કન્નાઓ એ મેટ્રિક સુધી પહેંચવું જોઇએ આપણી સંસ્કૃતિ અને ધર્મ સાચવવા માટે કન્નાને ધાર્મિક શિક્ષણ પશુ આપવું જરૂરી છે; બીજા બાજુએ કન્નાએ સ્વાતંત્રી થતાં અને જાત મહેનત કરતાં લેખમાત્ર ઇસ્માયલ ન પડે; તેણે ખંડોરને ખલે નમ થયું પડે. હોદ્દા જ્વનતાએ સ્ત્રીઓના પ્રશ્નો ચર્ચતાં એક મહિલા પરિષદ ઇસ્માયલ જરૂર છે.

શ્રી મણીબાઈ ડે. પટેલે માતૃભાષા નું શિક્ષણ અને સાહિત્ય એ વિષયનું સુંદર લેખવાચન કરતાં કહ્યું કે આપણે અને આપણું નાનું શું જુલરાત ખંડ કરવા માટે જુલરાતી શિક્ષણ અને સાહિત્ય વિકસાવવું જરૂરી છે.

શ્રી ઉપાધ્યાયચંદર જોષાકરે દક્ષિણ આક્રિહામાં ભારતીય સંસ્કૃતિનું સ્થાન એ પરનો મનનીય લેખ વાંચતાં ભારત ની સંસ્કૃતિનું ભવ્ય ચિત્ર રજુ કયું. તેમણે કહ્યું કે ભારતીય સંસ્કૃતિ સમગ્ર વિશ્વમાં ડીવા લંડીરૂપ અને સિમાલય જેવી અચળ રહી છે. માનવતા અને આત્મ લ્યન એ તેની વિશિષ્ટતા છે.

પ્રમુખ શ્રી પ્રાણચંદર જોશીએ ઉપસંહાર કરતાં કહ્યું કે આ પરિષદ દારા ટાંસવાલની. હોદ્દા જ્વનતાનું મે વર્ષનું તપ પુક માય છે. હવે આપણે સામાજિક અને સંસ્કૃતિક વિકાસના ઉદાત કાર્યમાં ઝોત પ્રોત થઇ જવું.

પડે છે. આજના યુગ પડાર છે જે આપણી પ્રવૃત્તિને મંત્ર લેવા બને, આપણા ધર્મનો સુર કતંબપાલન બને.

મનોરંજન કાર્યક્રમ

તા. ૨જી જુનના યોગ્યએ મનોરંજન કાર્યક્રમ પરિષદને યોજાવવા બધો હતો. રાસ, ભજન, સંગીત, અભિનય, વ્યાખાન વિગેરે, કાર્યક્રમે ગાંધી કૃષા રિકા મંડળ, હોદ્દા વિવા મંદિર હોદ્દા હોદ્દા સેવા સમાજ, પ્રિયોરીયા ક્રિકેટી મંડળ, ભારત યુવક મંડળ, આદર્શ યુવક મંડળ અને આર્ષ યુવક વ્યાખાન યાળાએ વિવિધ વાનગી પીરસી ગાન અને રસની સુંદર જ્વનાટ કરી હતી. શ્રી ઇસ્માયલ મહારાજને મધુર હાં પ્રાર્થના અને જ્વનો ગાયાં હતાં.

રાષ્ટ્રગીત મવાયું હતું અને મહારામા 'ગાંધીજી ડી જ્ય' 'ભારત માતા ડી જ્ય'ના પ્રચંડ નાદો વચ્ચે સમાપ્ત થઇ હતી.

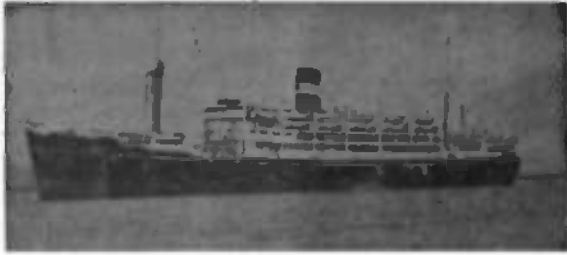
લગ્ન

ડરખનના શ્રી મોરારભાઈ ફોરભાઈ ના પુત્રી શ્રીમતી પ્રસીલાના શુભ લગ્ન નેહાનીસમર્પના શ્રી મનભાઈ ઇજા-બાઈના પુત્ર શ્રીપુત ધીરજલાલ સાથે શ્રી નરદેવ વેદાંકારને કરતે તા. ૨ જુન ૧૯૫૭ના ભારત ઠેલમાં થયા હતાં. તે શુભ પ્રસંગે મોરારભાઈએ ટેલીક સંસ્થાએને મેટ આપી હતી.

જોષાના નરોત્તમભાઈ ઇસ્માયલના પુત્ર રવીન્દ્રલાલ અને પ્રમોહલાલના વેવીયાળ અનુક્રમે ડરખનના શ્રી ડાવા-બાઈ મણુબાઈની પુત્રી પ્રભાવતી સાથે અને શ્રી મણુબાઈ કાલીદાસની પુત્રી સરોતા સાથે થયા છે. તે શુભ પ્રસંગ ની પુષ્ટાલીમાં તેઓએ ટેલીક સંસ્થા એને મેટ આપી હતી.

સિસોદા નિવાસી (દાલ જોષા) શ્રી જુલાબાઈ રણુજીજી પટેલની પુત્રી શ્રી. સુશીલાના લગ્ન, સરયોર પારડી દાલ જોષાના શ્રી મોરારભાઈ બાજુ બાઈના પુત્ર શ્રી અચંતલાલ સાથે, પારીદાર ઠેલમાં તા. ૨૧-૫-૫૭ના રોજ થયા હતા. લગ્ન પ્રસંગે ઘણીજ સાદાપદી ઉકેલવામાં આગ્યો હતો. શ્રી જુલાબાઈએ લગ્ન નિમિત્તે મોટા ખર્ચ વાંધ કરી સારી જેવી રકમ જુદી જુદી સંસ્થાએને મેટ કરી હતી. શ્રીમતી મણુબેન જુલાબાઈ ડા. ૧૦. ૫. મંડળના મંત્રી હોખ તેમણે ઘોડા લેવા લાયક કાર્ય કયું હતું. તે માટે તેમને અમારા અભિનંદન.

જેને પોતાની મરીમાઈને ભારેમાં ભારે સંતોષ છે, એજ વધારેમાં વધારે ખનવાન છે.

બ્રીટીશ ઇન્ડિયા સ્ટીમ નેવીગેશન કું. લીમીટેડ

સ્ટી. કમ્બલ યુન લા. ૩૦ મીના આલેસ અને જુલાઇ પમીના ઉપરો.

રેસેન્સીએ ચીતલા માટે મુવેકયાનેસન, પ્રાલેરા અને વેલેકીવરનાં ઉનાક-પુલેધને ફરજવાત કરાવેલાં હોવાનું છે. અને તે અંગે સર્વોચ્ચ તેગની નક્કી કરીને સર્વન પાસેથી મેનવેલ હોવું નેહશે. આ ઉપરોકયુલેશન અને સર્વોચ્ચ સામાન્ય ગાઠરો વરનાં સ્વીકારતાં નથી.

ભાડું : ફરજનથી મુંબઇ

પહુલો વર્ગ સીંગલ ખોરાક સિવાય	પા. ૬૨-૦-૦
બીજો " " " "	" ૬૦-૦-૦
ત્રીજો ક્લાસ-૩૩ " " "	" ૩૧-૧૦-૦
નોન-વેલ્ટેરીયન વીરી સ્પેશીયલ	પા. ૧૧-૧૦-૦
સાધારણ	પા. ૪-૧૮-૦
વેલ્ટેરીયન વીરી	પા. ૧૦-૩-૦, સાધારણ ૪-૬-૦

પહેલા, બીજા અને ત્રીજા વર્ગની બુકિંગ અમારી સાથે પણ વ્યવહાર અગર ટેલીગ્રાફી થી કરાશે.

વિશેષ માહિતિ માટે મળેલા યા લખો :

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add. "KARAMAT."

Table Model Adding Machine

ટેબલ મોડલ એડીંગ મશીન

કોમ્પલ્ટ પા. ૯-૧૫-૦.— PRICE £9-1-0.

જો તમે વેપારી, ફરજોપર, હોલ્ડર, હોલસેલર, બુક-ક્રીપર કે ફુકાન વેચવાની, લેવાની હોય, અગર સ્ટોક ગણવાનો હોય, નાનાં મોટાં હિસાબો ગણવાના હોય, નાનાં મોટાં સરવાળા બાક બાકી કરવાના હોય તો આ હિસાબો ગણવાનું મશીન આપને અતિ ઉપયોગી થઈ પડશે. ૧ મીની થી લઈને પા. ૯-૧૫-૦-૧૯-૧૧૬ સુધીના હિસાબો આપ અતિ સહેલાઈથી અને ઝડપથી ગણી શકશો.

આને જ એડર મોકલો.

એડર સાથે પોસ્ટ મોકલવા ચુકશે નહીં.

લખો યા મળો :

THE ADDING MACHINE

P. O. Box 11,

CHARL CILLIERS

E. TVL.

તમે 'ઇન્ડિયન એપિનિયન'ના એક ગ્રાહક છો ?
જો ન હોય તો ચા માટે નહિ ?

જોઈએ છે હાડકાં

તમારાં સ્ટેશન કે સાઈડિંગ પહોંચતાં કરવા માટે અમે ટનના પા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ ધીરાણું ભરી પાછી મોકલી આપીશું વધુ વિગતો માટે લખો :

THE BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA NATAL.

નવલ કથાઓ

સાગર કથા	૮ ૧
અજ્ઞ પ્રકૃતિ	૭ ૧
નીલ પંખા (નાટક)	૫ ૦
ગોરાન (જંગલોને અનુવાદ) ભાગ ૧. ૨. સેટના	૧૧ ૦
ગોરાની વાલો	૬ ૦
બહીષ્કાર	૧ ૦
પ્રતિષ્ઠા	૭ ૫
સાગર સામ્રાટ	૧ ૦
દીવેની વાલો	૧ ૦
પોસાલિકા નાટકો	૫ ૬
વોલન ભાગ ૧. ૨. સેટની	૧૨ ૦
આશ્વાત્ત પીઠ ભાગ ૧ ૨. સેટની	૧૪ ૦
કરીબા વાલો	૧૦ ૦
વસુંધરા	૬ ૦
ઉલ્લો પ્રથમ	૭ ૧
રવાંચાલ ભાગ ૧. ૨. સેટના	૧૩ ૧
દુર્ગ	૮ ૦
નવચંદ સિદ્ધાન્ત	૧૦ ૦
આનવતાના યુદ્ધ	૭ ૦
ઉલ્લો અભિનય	૧ ૦
કથાન કંઠા (જંગલ વંદ)	૧ ૧
અણુચર પાસા	૭ ૬

Obtainable from:

INDIAN OPINION,

P. Bag, Durban, Natal.

Jethalal's Mithai House

and

Vegetarian Caffetaria

86 Queen Street, Durban.

Telephone : 27780 — P. O. Box 2043.

Tel. Address: "SWEETMEATS"

અમારે ત્યાંથી બધી જાતની ચોખ્ખા ધીની બનાવેલી શુદ્ધ મીઠાઈ મળી શકશે.

આખો દિવસ વેલ્ટેરીઅન ભોજન મળી શકશે.

લંચ પ્રસંગે તેમજ પાર્ટીઓ માટે જમણની સગવડ કરી આપવામાં આવશે.

હોલ મુજ પ્રસંગે ભાડે મળી શકશે.

બોડીંગ અને લોહંગની સગવડ

કાયમી બોર્ડરને ખાસ પસંદગી આપવામાં આવશે. વિદ્યાર્થીઓ અને શિક્ષકોને વધુ પસંદગી આપવામાં આવશે. હાલમાં તો માત્ર પુરૂષ વર્ગને જ લેવામાં આવશે. ઔરડાઓમાં નવું અને આધુનિક ઢબનું ફરનીચર રાખવામાં આવેલું છે. દેશમાં જતાં અમર તો દેશમાંથી આવતા ઉતાડૂઓ માટે કુટુંબને રહેવા માટે રહેવાની તેમજ ખાવાની સગવડ કરી આપવામાં આવશે.

અમે દેશી સેવરધની સોપારી સેકેલી, અને કાચી તેમજ ઘાણાની દાળ, ખારેક, પસ્તા, અને ચારોલી, વિગેરે રાખીએ છીએ.

ઘરનું આંગેલું અથાણું અને સારી જાતના પાપડ હંમેશાં તઈયાર હોય છે.

ઓર્ડરથી શિખંડ અને દુધપાક બનાવી આપવામાં આવશે.

પ્રાઈસ લીસ્ટ માટે લખો.